

KRISLAI

Prieš 25-rius Metus.
7,500 Laisvės Numerių.
Pirmutinis Talkininkas.
Kariavo Tuomet, Kariauja
Dabar.

Rašo R. MIZARA

Šiandien, rugsėjo mėn 16
dieną, Laisvės dienraščiai su-
kanka 25-ri metai.

Tai yra stambus įvykis lie-
tuviškoje laikraštyje, bet dė-
ka tam, kad šiandien pasau-
lyje vyksta daug svarbesnių
atsitikimų, mes savo dienraščio
sidabrinį jubilėjų lyg ir per-
vėlai prisiminėme.

Taip, 1919 m., rugsėjo 16
dieną Laisvė pradėjo eiti kas-
dien!

Pirmutinis dienraščio nu-
meris išėjo aštuonių puslapių,
o kiti visi tų metų Laisvės nu-
meriai teturėjo tik po 4-rius
puslapius.

Visvien, tai buvo svarbus
įvykis, didelis Amerikos lie-
tūvių laikraštyje žingsnis —
pirmutinis darbo žmonių rei-
kalus ginąs lietuviškas dien-
raštis pasaulyje!

Skaitytojas, kuris Laisvę
prenumeruoja nuo 1919 m.
rugsėjo 16 d., yra gavęs apie
7,500 Laisvės egzempliorių už
palyginti mažą pinigų sumą.

Per 25-rius metus Laisvė
lankė lietuvių darbo žmogų
kasdien, jį informuodama, su-
ramindama, guosdama, pa-
linkmindama ir rodydama ke-
lią į gražesnį gyvenimą, švie-
sesnį pasaulį.

Prieš 25-rius metus buvo
skeptiki, maniusių, būk Lais-
vė dienraščiu išeidinai nega-
lės, — pritrūks lėšų.

Tačiau optimistai paėmė vir-
šų. Jie sakė, jie teigė, kad
dienraštis galės puikiai gyvuoti,
nes žmonėms kasdienis laikraštis
patiks, bus nepavarduojamas,
ir jie, žmonės, jį
rems.

Vadinasi, optimistai laimė-
jo!

Pirmutiniam dienraščio nu-
meryje tilpo sekamas gražus
ir padrasinąs laiškelis:

Gerb. "L." Vėdejai!

Nors jau vėlokai prisiun-
čiu Referendumo blanką.
Savo šėrus \$25.00 pavedu
LSS. Nuosirdžiai linkėda-
mas, kad Laisvė taptų dien-
raščiu, noriu aš šiam prai-
šiniame darbe savo drau-
gus ir jų užmanymą tinkai-
mai paremti: prisiunčiu Ce-
kį \$100.00, kaip auką mūsų
dienraščio fondu.

Visada draugingas,

Dr. J. J. Kaškiaučius.

Priminsiu čia tiek: dr. J. J.
Kaškiaučius per tuos 25-rius
metus visuomet gausiai dien-
raštį rėmė tiek medžiaginiais,
tiek moraliais, — savo raštais.
Geriausios daktarui sveika-
tos!

Svarbiausia tame Laisvės
numeryje žinia buvo tokia:
"Tarybų armija paėmė 45-
000 belaisvių..."

Tai buvo baltagvardiečio
Kolčako kareiviai, kovoję
prieš Tarybų santvarką Sibī-
re.

Kai Laisvė pradėjo eiti dien-
raščiu, Tarybų Sąjunga karia-
vo prieš baltagvardiečius ir ki-
tų kraštų įsiveržėlius, siekčius
pasmaugti jauną tarybinę res-
publiką.

Šiandien Tarybų Sąjunga
kariauja prieš vokiskuostus
plėšikus, pasimokusius ją pa-
smaugti.

Laimėjo Tarybų Sąjungos
liaudis savo karą tuomet, lai-
mės jį ir dabar, kai ji išvien-
su Amerika, Didžiąja Brita-
nija ir kitomis laisvę ir taiką
mylinčiomis tautomis muša
bendrąjį žmonijos priešą!

1919 m., rugsėjo 27 d.
Brooklyne įvyko LSS suvažiavi-
mas. Rugs. mėn. 30 d. Lais-
vėje skaitome:

"Iš Lietuvių Socialistų Są-
jungos Suvažiavimo."

O spalį 1 d. Laisvėje skai-
tome:

"Iš Lietuvių Komunistų Są-
jungos Suvažiavimo."

Darbo Žmonių Dienraštis

Kaina \$6.50 Metams
Užsienio \$8.00
Brooklyne \$7.00

Kopija 5c

LAISVĖ

THE LITHUANIAN DAILY

No. 218

LAISVĖS

ANTRASAS: 427 LORIMER STREET
Telephone: STag 2-3575

Brooklyn, N. Y., Šeštadienis, Rugsėjo-Sept. 16, 1944

Pavienio Numerio Kaina 5c. Metai XXXIV. Dienraščio XXVI

SOVIETAI PAĖMĖ PRAGĄ; JANKIAI APGULA AACHENĄ

RAUD. ARMIJA UŽĖMĖ PRAGĄ, FABRIKINĘ VARŠAVOS DALĮ

London, rugs. 15. — Pirmoji Baltarusijos Armija, komanduojuama maršalo Rokossovskio, ir Pirmoji lenkų divizija, komandoje generolo Zigmanto Berlingo, šturmu atėmė iš vokiečių Pragę, didelę fabrikinę Varšavos dalį, rytinėje Vislos upės pusėje. — Praga galima vadinti Varšavos "Brooklynu."

Varšavos centras stovi vakariniame Vislos šone, kur statūs upės krantai turi iki 130 pėdų aukščio. Vi-

sla toje vietoje yra 450 iki 650 jardų pločio. Tarp Pragos ir pačios Varšavos buvo keturi tiltai. Fronto pranešimai dar nesako, ar načiai paspėjo tuos tiltus sprogdinti. Šiaip ar taip, prasiveržimas antrapus Vislos yra sunkus, bet sovietiniai kariai ir gen. Berlingo lenkai, suprantama, neužilgo nugalės ir šią kliūtį.

Pragos apylinkė raudonarmiečiai atkariavo ir 15 kitų gyvenamųjų vietų.

Spartūs Žygiai Transylvanijoje prieš Nacius-Vengrus

London. — Transylvanijoje Raudonoji Armija ir rumunų kariuomenė per dieną atėmė iš vengrų-vokiečių dar virš 110 gyvenamųjų vietų ir užėmė pozicijas už 13 mylių nuo Cluj miesto, Transylvanijos sostinės ir geležinkelio centro, apie 135 mylios nuo Vengrijos sostamiesčio Budapesto.

Jankiai Urmu Skandina Japonų Laivus

Perlų Uostas. — Amerikos lakūnai ir kariniai laivai Filipinų srityje sunaikino dar 233 japonų lėktuvus ir nuskandino du karinius priešų laivus-naikintuvus, tris transporto laivus ir 35 mažesnius laivus bei valtis. Be to, jie sužalojo bei nuskandino 44 kitus japonų laivus bei valtis. Visi Amerikos laivai išliko.

Sovietų ir rumunų kariuomenė atvadavo jau 4-200 ketvirtinių mylių Transylvanijos ploto nuo vokiečių ir vengrų.

SUOMIAI NUSKANDINO DEVYNIS NACIŲ LAIVUS

Stockholm, rugs. 15. — Vokiečių laivai užpuolė Suomijos Hoglund salas. Suomii pakrančių artilerija nuskandino devynis nacių laivus.

Tik viename punkte nedidelė grupė nacių išlipo krantan, kiti tapo šalin nuverti.

Pranešama, kad Suomija ruošiasi ginklais vyti laukan tuos vokiečius, kurie patys neišsikraustys greitu laiku.

VIESULO PADARYTI NUOSTOLIAI

Per nepaprastai smarkų viesulą, siautusį rytiniame Amerikos pajūryje, žuvo bent 12 žmonių, o medžiaginių nuostolių padaryta milijonai dolerių.

Suomių Taikos Pasiuntinį Ištiko Paralyžius

London, rugs. 15. — Pranešama, jog pavojingai susirgo Suomijos premjeras ir taikos pasiuntinių galva Antti Hackzell, Maskvoje. Trūko kraujągyslė jo smagenyse; tapo suparalyžiuota dešinė ranka ir koja, ir jis nustojo kalbos.

Tarybinė Ukraina ir Baltarusija Pasirašė Sutartį su Lenkų Komitetu dėl Gyventojų Perkraustymo

MASKVA. — Liubline Lenkų Komitetas Tautai Laisvinti pasirašė sutartis su valdžiomis Tarybinių Baltarusijos ir Ukrainos Respublikų dēlei savanorio gyventojų persikraustymo iš šių respublikų į Lenkiją arba iš Lenkijos į tas dvi Tarybų Respublikas.

Pagal šias sutartis, šimtai tūkstančių lenkų, to norėdami, galės persikelti Lenkijon iš Vakarinės Baltarusijos ir Vakarų Ukrainos, kurių plotus Lenkija valdė pirm 1939 m. rugsėjo 17 d.

Žymėtina, kad ne centralinė Sovietų vyriausybė padarė tas sutartis, bet valdžios pačių Ukrainos ir Baltarusijos Tarybų Respublikų. Taigi jau praktikoje vykdomas sovietinis įstatymas, kuris leidžia Tarybinėms Respublikoms turėti savus užsienių reikalų komisariatus.

ATSITEISIMAS PERSIKRAUSTANTIEM

Valstietis, persikėliaš, pavyzdžiui, iš Tarybinės Ukrainos į Lenkiją, gaus naują vietą žemės, ypač iš sklypų atrėžtų nuo dvarų ir stambiųjų ūkių. Jeigu valstietis paliks Ukrainoje ar Baltarusijoje esamąjį derlių, už tai bus jam užmokėta toje vietoje, kur jis persikraustys. Kurie valstiečiai užėjo laukus Baltarusijoje bei Ukrainoje, tie gaus panašius užsėtus plotus Lenkijoje. Persikeldami, jie galės pasiimt savo gyvulius, naminius paukščius, ūkio bei namų įrankius ar padargus — viso iki dviejų tonų svorio kiekvienai šeimai. Už paliekamą kilnojimąjį turtą bus valstiečiams atlyginta pagal Lenkijos arba dviejų minimų Tarybinių Respublikų įstatymus.

Persikrausėsiuo, naujakurio ūkininko nuosavybė bus dviem metams paliuosuota nuo valstybinių taksų bei apdraudos mokėjimo, ir jam bus suteikta iki 5-000 rublių arba auksinų (zlotų) paskolos įrankiams bei kitiems reikalams. Jis turės atkelti paskolą per penkis metus.

Šią sutartį pasirašė Edvardas Osubka-Moravskis, pirmininkas Lenkų Komiteto Tautai Laisvinti; Ukrainos Tarybų Respublikos prezidentas Nikita Kruščev ir Baltarusijos Tarybų Respublikos prezidentas P. K. Ponomarenko.

Žmogžudžiai Hitlerininkai Pasakoja, būk Amerikos Lakūnai Užmušę Thaelmanną

London. — Berlyno radijas pasakojo, būk Jungtinių Valstijų lėktuvai rugp. 28 d. bombardavę Buchenvalde koncentracijos stovyklą Vokietijoje, ir taip užmušę Ernestą Thaelmanną, vokiečių komunistų vadą, ir dr. Rudolfą Breitscheidą, socialdemokratų vadą.

Matyt, Naciai Nužudė Thaelmanną ir Breitscheidą. Bet Londone supranta, kad patys hitlerininkai nužudė Thaelmanną ir Breitscheidą, kaip priešfasistinius vadus.

Jie abu buvo Vokietijos seimo atstovai pirm Hitlerio. Thaelmannas buvo nacių įkalintas nuo 1933 m. kovo mėnesio. O Vichy Francijos "valdžia" 1940 m. atidavė dr. Breitscheidą hitlerininkų nagus. Mat, Breitscheid buvo pabėgęs Francijon tuo laiku, kada Hitleris užgrobė Vokietijos valdžią.

AMERIKIEČIAI ĮVARĖ KELIŲ MYLIŲ KYLIUS Į SIEGFRIEDO LINIJĄ

Francija, rugs. 15. — Pirmoji Amerikos armija prasigrūmė nacių minų laukus, tankų sląstus ir cementinius fortus ir pasiekė pozicijas už vienos mylios nuo Aacheno, svarbaus pasieninio Vokietijos miesto, vadinamo raktu į pramoniskąją vokiečių Ruhr sritį. Aacheno apylinkėje amerikiečiai užėmė Forstebachą ir penketą kitų kaimų.

Linkui Trier, į pietus, jankiai įsiveržė Vokietijon

iki 8 mylių gilyn. Čia jie įvarė pustrėcios mylios kylį į nacių Siegfriedo Liniją.

Trečioji amerikiečių armija Francijoj užėmė Nancy miestą ir geležinkelių mazgą, į pietus nuo tvirtoviško Metz miesto, kuris dabar šturmuojamas.

Holandijoj talkininkai paėmė Maastrichtą, penkioliktą didžiausią to krašto miestą. Anglai - kanadiečiai dar pasivarė pirmyn per Holandiją.

AMERIKIEČIAI ĮSIVERŽĖ Į SALAS ARTI FILIPINŲ

Pacifikas, rugs. 15. — Jungtinių Valstijų kariai įsiveržė į Morotai salą, Molučų salyną, 300 mylių nuo Filipinų salų. Kiti amerikiečiai išsikėlė iš laivų į krantą Palau salos, 600 mylių ir rytus nuo Mindanao, Filipinų salos.

Nuo Lomžos Sovietai Artinasi į Prūsus

London, rugs. 15. — Raudonoji Armija nubloškė vokiečius 8 mylias į siaurvakarių nuo savo atvaduoto Lomžos miesto ir užėmė Novogradą, 15 mylių į pietus nuo Rytinės Prūsijos sienos.

Toli į pietus nuo apgaulamos Varšavos, raudonarmiečiai pagerino sau pozicijas ties Duklos tarpkalne, rubežiuje tarp Lenkijos ir Čechoslovakijos. Čechų kovinių legionai padeda sovietinei kariuomenei mušt nacius. Čechai pranešė, kad Raudonosios Armijos žvalgai veikia jau Čechoslovakijos pusėje.

Sovietai rugs. 13 sudavė 27 nacių tankus.

Tito Reikalauja Istrijos ir Balso Tarkos Daryme

Washington. — Valdinė Amerikos Susisiekimų Komisija paskelbė radijo kalbą, kurią sakė maršalas Tito, Jugoslavijos partizanų komandierius. Jis, be kitko, pareiškė, kad Italijos užgrobtas Istrijos pussalis turi būti sugrąžintas Jugoslavijai. Nes didelė Istrijos gyventojų dauguma slovenai. Istrijos pussalyj yra ir svarbus Triesto uostas.

Tito sakė, kad talkininkai turi priimti jugoslavų atstovus į būsimąją taikos konferenciją, kur Europos ir Jugoslavijos likimas bus sprendžiamas. Jis nurodė į didžią kovą, kurią Jugoslavijos žmonės vedė ir tebededa prieš vokiečius.

Metalistai Vienbalsiai Užgyrė Rooseveltą

Pittsburgh, Pa. — Suvažiavimas didžios CIO Metalų Kasyklų ir Liejyklų Darbininkų Unijos vienbalsiai nutarė remti prezidentą Rooseveltą ketvirtajam terminui.

TARYBINĖS VYRIAUSYBĖS ATLIKTI DARBAI VILNIUJE PER VIENĄ MĖNESĮ

Rašo B. Pušinis, Vilniaus miesto tarybos pirmininkas:

Kai tik Vilnius buvo atvadotas, tuojau įsisteigė vykdomoji miesto taryba. Jos branduolį sudarė Lietuvos partizanai, vadovaujami Motiejaus Šumausko, Tarybų Lietuvos komisarų vice-pirmininko.

Liepos 14 d. buvo suorganizuotas socialių reikalų skyrius tvarkyti pramonės įmones, įstaigas, nuosavy-

Vadinasi, suvažiavimas nutarė pakeisti vardą ir įstoti į tuomet tik ką įsikūrusią Jungt. Valst. Komunistų Partiją. Taigi ir tam įvykiui šiomet sukanka 25-ri metai.

bė, žemę, darbo įrankius ir kt., taip pat rūpintis prieglaudoms namais seneliams, paligėliams, vaikams ir steigti dideles viešas valgyklas negaunantiems kitą tinkamą pavalgę žmonėms.

Specialiiai komitetai surašė šimtus žmonių, kuriems reikia pagalbos, ir tie žmonės maitinasi aštuoniose viešose valgyklose.

Dabar atsteigiama gamintojų kooperatyvai, kurie buvo nacių uždaryti. Tuose kooperatyvuose dirbdavo 678 žmonės.

Miesto ūkio skyrius darbuojasi, kad greitai pataisyt vandentiekis ir miestinių elektros fabriką, ku-

riuos vokiečiai suardė. Vandentiekis num. 1 jau pataisytas ir duoda po 400-600 kubišku metrų vandens kasdien. Pirm karo Vilnius sunaudodavo po 900 kubišku metrų vandens per dieną. Dabar vedamus vandens patiekiamo darbus užbaigus, miestas gaus iki 2,000 kubišku metrų vandens kasdien. Pirm negu miestas bus pilnai aprūpintas vandeniu, reikia pataisyti ir suardytus vandens vamzdžius daugelyje namų.

Atidaryta viena didelė vieša pirtis ir skalbykla. Bus jų daug daugiau, kai vandens reikalas taps pilnai sutvarkytas. Kad Raudonoji Armija

staiga užklupo ir išvijo vokiečius iš Vilniaus, tai jie nepaspėjo visų namų sunaikinti; tačiau jie sunaikino 440 medinių ir 273 mūrinius namus, priklausomus valstybei ir daug privačių namų. Viso buvo sunaikinta apie 40 procentų gyvenamųjų kambarių; suardyta 200 pradinųjų mokyklų, 4 gimnazijos, 3 Vilniaus Universiteto rūmai; dalinai sunaikinta Girininkystės Kolegija ir t.t.

Vilniaus namų taryba išdirbo planus ir vadovauja apardytų namų taisymai ir naujų statymui. 20 didelių apartamentinių namų jau pataisytas. Namų taisydam ir naujų statymą prižiūri

500 pareigūnų. Taip pat taisoma šaligatviai, tvarkoma sužaloti parkai; apvaloma miestas ir apylinkė nuo vokiečių lavonų, tvarkoma kapinės, kur palaidoti didvyriai, kritusieji kovoj prieš hitlerizmą.

Pastatyta tiltas pėstiem vietoj vokiečių sunaikinto Zaliojo Tilto.

Didieji fabrikai įsitaisė savo elektros dirbyklas, kuriuos taipgi teikia elektrą ligoninėm ir Raudonosios Armijos reikalams, kol bus atsteigta didžioji miesto elektros stotis.

Darbo žmonės gauna po 500 gramų duonos per dieną (daugiau kaip po sva-

maistini 12,000 žmonių, 1,500 asmenų prieglaudos namuose nusenusiems ir vaikams kasdien gauna nustatytą kiekį mėsos, riebalų ir kitų valgių. Jau atsidarė 15 "Rūtos" maisto krautuvų.

Kūro departamentas rūpinasi pristatymu malkų ir durpių.

Atsteigimo darbai varomi visose srityse. Vėjas dar tebeneša karčius dūmus iš pastatų griuvėsių, primindamas vokiečių barbarizmą. Bet senasis Lietuvos sostamiestas — Vilnius netrukus bus pataisytas, pataisytas ir sugrąžinta pirmesnioji jo grožė.

LAISVĖ

LITHUANIAN DAILY, PUBLISHED BY

The Laisvė, Inc.

Every day except Sundays and Holidays
Established April 5, 1911

427 LORIMER ST., BROOKLYN, 6, NEW YORK
Tel. STag 2-3878

President Jos. Welos
Secretary Treasurer D. M. Sholl
Editor Roy Mizara

SUBSCRIPTION RATES:	
United States, per year	\$6.50
United States, six months	\$3.50
Brooklyn, N. Y., per year	\$7.00
Brooklyn, N. Y., six months	\$3.75
Foreign countries, per year	\$8.00
Canada and Brazil, per year	\$7.00
Canada and Brazil, six months	\$3.75

Entered as second class matter March 11, 1924, at the Post Office at Brooklyn, N. Y., under the Act of March 3, 1879.

Sidabrinę Laisvės Dienraščio Sukaktį Minint.

"Sunkus ir reikalaujantis daug triuso darbas pradėtas — Laisvė paversta dienraščiu..."

Toki buvo pirmieji žodžiai editorialo, tilpusio Laisvėje 1919 m. rugsėjo mėn. 16 d., kurią išėjo pirmutinis dienraščio numeris. Neilgas sakinytis, bet jis daug pasakė, nes darbas, pradėtas prieš 25-rius metus, mūsų sąlygose, tuomet buvo reikalingas daug triuso, reikalingas daug triuso ir šiandien!

Toliau redakcija šitaip rašė:

"Dabar gal daugelis paklaus, ar mes, šita darba pradėję, tęsime išlaikyti?"

"I tokius klausimus mes privalome staciai, be mikčiojimo, be jokių užtėpimų pasakyti: mes darba pradėjome, mes išpildome didžiulius — kelių tūkstančių norus, mes dirbsime, kiek pajėgsime, bet dienraščio pasilaikymas, jo platinimas ir augimas priklausys ne nuo mūsų, kelių redakcijų ir spaustuvių dirbančių darbininkų, bet nuo visų tų, kurių mes norus, kurių pagėdavimus išpildome. Mes, pradėdami dienraštį leisti, užsidedome ant savęs didesnę, sunkesnę naštą. Mums, kaip darbininkams, ramiau buvo, kuomet Laisvę leidome du sykiu savaitėje. Vienok mes dirbame ne dėl savo ypatingos naudos, ne dėl savo kišenių papildymo, bet dėl visuomenės labo, dėl pasaulio proletariato labo, todėl privalome taip elgtis, kaip ta dalis visuomenės, kurią mes atstovaujame, pageidauja. Ji pageidavo dienraščio, mes jai teikiame. Bet ji pati privalo prisidėti ir prie palaikymo to dienraščio."

Šis kuklus, atviras ir draugiškas redakcijos pasisakymas buvo dideliu paakstinimu kiekvienam dienraščio šalininkui stoti į darbą. Ir jie stoji į darbą. Kiekvienas laisvietis pradėjo rinkti dienraščiu prenumeratas, pradėjo raginti lietuvius patapti Laisvės bendroves šerinkais.

Laisviečiai veikė visi sutiko prielankų iš visuomenės atsiliepimą ir dienraštis stiprėjo, sklaidėsi po visas Amerikos lietuvių kolonijas. Nuo to laiko, kai Laisvė pradėjo išeidinėti kasdieną, laisviečiuose nei sykio nekilo mintis, būk dienraštis galis sustoti ejęs dėl stokos lėšų, nors medžiaginių krizių jis turėjo. Kiekvieną sykį, kai tik pasireikšdavo dienraščio izde krizis, jo leidėjai, direktorių taryba, redakcija ir administracija tuojau kreipdavosi į visuomenę, pasakydami savo bėdas, o visuomenė tuojau duosniai stodavo savo dienraščiu talkon. Ir taip mes kiekvieną sykį medžiaginių krizių nugalėjome ir dienraštį išlaikėme.

Vienu sykiu ant dienraščio buvo užpuoles kun. Petkus: patraukė jį valdiškan teisman. Atrodė, jog Laisvėi teks gerokai nukentėti, nes bylos vedimas labai daug lėšavo. Tačiau ir tuomet visuomenė stoji talkon ir užpuolikiui teko bylą prakišti, negražiai ir negarbingai.

1929-1932 metų ekonominio krizio laikotarpiu dienraštis taipgi turėjo išgyventi sunkumų, nes tūkstančiai jo prenumeratorių negalėjo užsimokėti už laikraštį prenumeratų, visur buvo trumpa, visur trūko grašio. O betgi ir tuomet mes pajėgėme dienraštį išleisti. Darbininkai — spaustuviėje, administracijoje ir redakcijoje — pasiaukojusiai dirbo už mažytes algas, — buvo savaičių, kai nei jokių algų negaudavo! Ir iš krizio buvo išėita. Laisviečiai darbininkai, turėję darbus, taipgi biznierių duosniai rėmė savo laikraštį.

Neseniai, kai ant Laisvės buvo pasikėsęs tūlas fašistas su teismu, laisviečiai taipgi stoji savo dienraščiu talkon. Žodžiu, bėgy 25-rių mūsų dienraščio gyvavimo metų, Laisvė visuomet buvo gražiai įvertinta mūsų skaitytojų —

darbininkų, fermerių, biznierių ir dalies profesionalų.

Jeigu taip, tai netenka nei sakyti, kad mūsų dienraštis ir ateity bus nuosirdžiai remiamas visų tų lietuvių, kurie jį skaito, kuriems Laisvė patinka.

Tuomet, kai Laisvė dienraščiu buvo paversta, pasaulij ėjo milžiniški perversmai. Didžioji Spalio Revoliucija tebuvo tik 2-ju metų amžiaus, jaunutė, puolama priešų, vidujinių baltgvardiečių ir išlaukinių interventų.

Jungtinėse Valstijose tebuvo pradėjusi dūkti reakcija, vadovaujama negarbingojo Palmerio.

Lietuvoje liaudis kovojo dėl tarybinės santvarkos įkūrimo.

Šiandien, minint sidabrinių mūsų dienraščio jubilėjų, vyksta antrasis pasaulinis karas, — didžiausias ir baisiausias žmonijos istorijoje. Ir šis karas eina prie pabaigos, — priešas, — fašizmas, — baigiamas slopinti, naikinti. Šiame kare dalyvauja Tarybų Sąjunga, — ne silpnutė, sukrikusi šalis, kokia buvo 1919 metais, bet milžiniška, stipri valstybė, kurią sudaro 16-ka respublikų, jų skaičiuje ir Lietuva. Šiame kare didžiulę rolę vaidina ir mūsų kraštas, Jungt. Valstijos, veidamos išvien su Tarybų Sąjunga.

Jeigu 1919 metais šiuo laiku visur buvo kalbama, kad pirmasis karas pasaulinių problemų neišsprendė, kad po jo bus dar didesnis, baisnesis pasaulinis karas, tai šiandien jau kitaip dalykai atrodo: šiandien gresdami pagrindai pastoviai pasaulinei taikai palaikyti. Šiandien karo nualinta žmonija deda didžiules savo viltis į Jungtines Tautas, į Maskvos, Teherano, Dumbarton Oaks'o konferencijas ir išiesiančiąją iš jų tam tikrą organizaciją, mašineriją, kurios pagalba bus galima pasaulij taika palaikyti po to, kai fašistinė asis bus visiškai sulaužyta, sunaikinta.

Amerikos liaudžiai teks taikos arba karo klausimu pasisakyti šių metų prezidentiniuose rinkimuose.

Mūsų dienraštis atvirai ir griežtai laikosi tokios politikos, kad š. m. lapkričio 7 dieną Amerikos piliečiai privalo išrinkti prezidentą Rooseveltą ketvirtajam terminui, jei jie trokšta matyti pasaulij gyvenantį taikoje ir gerbuviųje.

25-rių metų bėgy daug vandens patiltėmis nubėgo, daug įvykių, visokiausių atmainų teko kiekvienam išgyventi. Bet mūsų Laisvė eina dienraščiu, kaip ėjusi.

Nedaug Laisvės pastogėje teliko darbininkų, dirbusių prie išleidimo pirmutinio dienraščio numerio. Gyvenimo bangos ne vieną nubloškė į šalį, į kitus užsiėmimus, į kitus miestus, o kai kurie atsidūrė net Lietuvoje ir jų gal jau nei gyvų nebėra. Bet dienraštis tebeina. Naujos pajėgos, nauji žmonės, nauji darbininkai stoji į senųjų vietas ir veda darbą pirmyn!

Sunku beįsivaizduoti, kas bus po sekmą 25-rių metų. Tenka tačiau štai kas drąsiai pranašauti: Jei Jungtinėse Valstijose gyvens bent keliolika tūkstančių žmonių, lietuviškai kalbančių ir skaitančių, mūsų dienraštis gyvuos. Mes nesame tie pesimistai, kurie padoriai, švariai, demokratinei lietuviškajai spaudai Amerikoje abliuotų grabams lėntas ir jieskotų kapinėse lotų. Buvo žmonių, kurie prieš dešetą metų skelbė, būk lietuviškajai spaudai Amerikoje telieka gyventi nedaugiau kaip 10-15 metų. Kur tie žmonės šiandien?!

Taip, mūsų dienraštis, švėsdamas savo sidabrinį jubilėjų, į ateitį žiūri optimistiškiau negu kada nors.

Mes norime, kad ir visi mūsų draugai ir prieteliai, visi mūsų bendradarbiai, vadininkai ir skaitytojai taip žiūrėtų ir didesnę energiją darbuotųsi savo dienraščiu gerinti, stiprinti.

Būsimajame dienraščio vajuje, kuris prasidės sekamą mėnesį, ši sukaktis, šis dienraščio jubilėjus kaip tik privalo būti akstintojų kiekvienam laisviečiui uoliau dirbti!

Courtesy American People's Mobilization

Vienatinė Hitlerininkų Viltis, — Tai Suskaldyti Jungtines Tautas

Dabar jau yra aišku kiekvienam, kad Hitleris ir jo razbaininkų šaika negali karo išlaimėti ginklų pagalba. Jo armijos sumuštos ir išvytos iš Afrikos. Jo armijos sunaikintos Sovietų Sąjungoj. Jo karinės jėgos baigiamos naikinti Balcanuose. Amerikos ir Anglijos armijos lauziasi į Siegfriedo Liniją, o Raudonoji Armija apeina Karpatų Kalnus, ruošia smūgį iš rytų.

Hitlerio talkininkės viena po kitai atsimesta. Buvusios jo talkininkės, Italija, Rumunija ir Bulgarija dabar jau prieš jį kariauja. Net Finliandijos fašistai ir tai įeško išėjimo iš karo. Tai kodėl Hitleris ir jo šaika dar kariauja? Kodėl nepasiduoda?

Vienatinė jų viltis, tai kaip nors įnešti nesutikimus, nesusiipratimus tarp Amerikos ir Anglijos iš vienos pusės ir Sovietų Sąjungos iš kitos. Ir tą mes galime matyti ir Amerikoje. Tas pasireiškia niekinime ir šmeižime Sovietų Sąjungos, tos mūsų talkininkės, kuri daugiausiai nukentėjusi, kuri neteko gal apie 20,000,000 žmonių, kurios tūkstančiai miestų, miestelių ir sodžių sunaikinta, kuri į 3 metus sunaikino 7,800,000 hitlerininkų, ir ant tiek sumažino Amerikos priešų. Tai nacinė propaganda pasireiškia visokiose formose.

"Kas Pirmas į Berlyną?"

Dar neseniai tuli nuogastavo, kad "Raudonoji Armija pirmoji bus Berlyne"... Tuo pat kartu kiti tautskė: "Raudonoji Armija neis į Vokietiją, kaip tik vokiečius išvays iš savo žemės."

Dar M. Litvinovas pareiškė: "Jeigu bijote, kad Raudonoji Armija pirmoji nebūtų Berlyne, tai atidarykite antrą frontą ir eikite patys." Dabar Amerikos ir Anglijos armijos stovi prie vakarų Vokietijos sienos. Sovietų Sąjungos žmonės nenugastauja, kad jie gali būti pirmieji Berlyne, bet džiaugiasi. Ilja Erenburgas sako: "Geriausia bus, kad Amerikos, Anglijos ir Sovietų armijos susitiks Berlyne ir ten padarys galą žveriskam hitlerizmui."

Keičiasi padėtis, keičiasi ir Jungtinių Tautų vienybės ardytojai, vienai jau nebetinka, kiti ant scenos išeina. Buvo laikas, kada galėjo generolas Franco nuoduoti "civilizacijos gelbėtoją" ir šaukti prieš "komunistinę Rusiją", buvo laikas, kuomet ir Goebbelsas, ir Mussolinio, ir kitų atvirų fašistų balsas giliau Amerikoje. Dabar jie jau negali to atlikti. Dabar įeina ant scenos Mr. Bullitt, kuris pranašauja "šventą karą prieš Sovietų Sąjungą," dabar staigia generolai Sosnkovskiai, ponai Kukuliai, ponios iš Varšavos. Pirmiau jie šaukė: "Lai nedrįsta Raudonoji Armija įkelti koją į Lenkiją, nes mes ją sumušime!" Dabar jie kaltina, būk Raudonoji Armija "tyčia neina gelbėti Varšavoj žmones."

"Žmonės tik Varšavoj!"

Raudonoji Armija laisvina Bulgarijos, Rumunijos, Transylvanijos ir Lenkijos žmones. Ji pasiekė kovin-

gus Jugoslavijos žmones. Ji dešimtimis laisvina Lenkijoje miestelius, kasdien išvaduoja dešimtis tūkstančių lenkų iš hitlerininkų nelaisvės. Bet Varšavoj ponios, Londone ponai ir Romoj popiežius "susirūpino", kodėl Raudonoji Armija nepaima Varšavos. Kodėl "negelbėja Varšavoj žmones."

Kodėl žmonės atsirado tik Varšavoj? Kodėl kitų Lenkijos miestų ir miestelių gyventojai, kuriuos Raudonoji Armija jau išlaisvino, nėra tiems ponams žmonės? Argi Varšavoj žmonės yra kitoki? Kam čia tas trukšmas keliamas?

Vien tik tam, kad niekinti Sovietų Sąjungą. Bus laikas, kad bus ir Varšavos, ir Lodžio, ir Krakovos miestų žmonės išlaisvinti. Būkime tikri, kad tie Goebbelso propagandos šinkoriai, kad Jungtinių Tautų vienybės ardytojai nenusiramins. Jie suras naujus Sovietų Sąjungos "griekus." Jie turi niekinti Sovietų Sąjungą, jie turi kelti trukšmą, jie turi plūstis, ašaroti, į pagalbą šauktis Varšavos moteris, Romos popiežių ir New Yorko matorą, kad tik ardyti Jungtinių Tautų vienybę. Tik tame jų viltis išgelbėjimo.

"Tai Mūsų Ginklai"

Sunkiausia našta iš visų Jungtinių Tautų nešė ir neša, tai Sovietų Sąjunga. Ir dabar Francijos fronte Hitleris turi apie 25 divizijas, o Sovietų Sąjungos fronte apie 200 divizijų.

Sunkiausia našta nešė Sovietų Sąjunga 1941 metais, kada prieš ją Hitleris metė savo jėgas ir savo talkininkų. Prieš Sovietus kariavo, ne vien Vokietija, Italija, Finliandija, Rumunija, Vengrija, bet ir Francijos, Belgijos, Holandijos, Danijos, Ispanijos, Švedijos fašistų pulkai. Ant jos sienų grumojančiai stovėjo Turkijos ir Japonijos armijos. Pagalbos iš Amerikos ir Anglijos negavo.

Ir prieš tą pagelbą baisiai stoji tokis Grigaitis "Naujenose", rėkė, kad "nereikia duoti, nes tie ginklai pateks Hitleriui."

Kol Sovietų žmonės kariavo, milijonais mirė, tūkstančiai degė jų miestai, miesteliai ir sodžiai, tai Anglija atsigavo ir užgydė savo žaizdas.

Kol Sovietai kariavo, tai Amerika mobilizavo armiją, laivyną, orlaivyną, laviną, mokė ir pasuko industriją gaminti ginklus. Tik su pradžia 1942 metų iš Amerikos Sovietai pradėjo gauti ginklų pagalbos.

Ir kiekvienas ginklas neteko Hitleriui, bet naikino Hitlerio armiją ir ginklus, mažino mūsų priešų kiekį.

Dabar tie ponai jau naują giesmę užtraukė. Jie šaukia: "Sovietus išgelbėję Amerikos ginklai!"... "Sovietai kariuoja Amerikos ginklais ir valgo mūsų duoną!"... "Mums teks badauti, viską Rooseveltas Sovietams atiduoda!"

Taip, Sovietai gavo mūsų pagalbos, bet ar mes nuo jų negavome? Ką mes būtume darę, jeigu ne Raudonosios Armijos kovos? Ką gi reiškia, kada Sovietų

Sąjunga į tris metus sunaikino 7,800,000 hitlerininkų (vien užmuštų ir suimtų), 70,000 Hitlerio tankų, 60,000 lėktuvų ir 90,000 kanuolių? Ar tai nereiškia mums pagalbą, ar tai nereiškia, kad ant tiek priešų karių ir ginklų šiandien yra mažiau prieš mus?

Ar tai nereiškia, kad Raudonosios Armijos, Sovietų Orlaivyno ir Laivyno smūgiai išgelbėja milijonus Amerikos sūnų? Ar tai nereiškia, kad tie Sovietų žygiai išgelbėja milijonus Amerikos moterų ir mylimųjų vyrų? Ar tai nereiškia, kad Sovietų Sąjunga į tris metus vien armijos, laivyno ir orlaivyno netekdama 5-300,000 kovotojų išgelbėjo tiek Amerikos tėvų vaikų?

Mes davėme Sovietams tankų, lėktuvų, trokų, bet kuris tėvas, motina, moteris ir mylimoji sutiktų savo sūnų ar vyrą išmainyti ant tanko, lėktuvo ar troko? Ar kurie kalba apie Amerikos "tankus," "trokus," nors minutei pagalvoja apie kainą žmogaus — sunaus, tėvo ir brolio, palyginant su troku?

Jų ir Mūsų Ginklai

Sovietų Sąjungos žmonės, pradėdant maršalu Stalinu ir baigiant eiliniu kovunu, yra dėkingi už tą pagalbą, kurią jie gavo iš Amerikos ir Anglijos. Bet pasakos, kad Raudonoji Armija ginkluota tik mūsų ginklais, tai yra melas ir šmeižtas Sovietų Sąjungos piliečių.

Į tris metus Sovietų Sąjunga neteko: 49,000 tankų, 30,128 lėktuvų ir 48,000 kanuolių.

Iki balandžio 30 dienos, 1944 metų, iš Amerikos gavo: 3,734 tankus ir iš Anglijos 4,292, tai bendrai 8,026 tankus, gi neteko 49,000! Reiškia, Sovietai neteko daugiau kaip 6 kartus tiek, kiek gavo iš Amerikos ir Anglijos!

Per tą laiką iš Amerikos ir Anglijos ben-

drai gavo 12,256 lėktuvus, o neteko 30,128!

Per tą laiką Sovietai iš Amerikos ir Anglijos gavo 4,278 įvairias kanuoles (daugiausiai mažas, priešlėktuvines ir prieštankines), o neteko 48,000. Reiškia Sovietai neteko apie 12 kartų tiek kanuolių, kaip jie gavo.

O kaip su maistu? Per tą laiką iš Amerikos Sovietai gavo 2,190,000 tonų maisto ir valgomų produktų, tai apie 10 svarų ant žmogaus į metus laiko. Ar ilgai būtų galima gyventi, jeigu Sovietai neturėtų savo maisto?

Iš šių skaitinių kiekvienam bus aišku, kaip melagingi yra tie žmonės, kurie sako, kad Raudonoji Armija "kariauja tik mūsų ginklais," kad Sovietų Sąjungos "žmonės minta mūsų maistu."

Tai kodėl Sovietų Sąjunga šiandien yra stipresnė, negu ji buvo 1941 m.? Todėl, kad socialistinė sistema pajėgė atlaikyti tokius bairis ir mylimoji sutiktų savo sūnų ar vyrą išmainyti ant tanko, lėktuvo ar troko? Ar kurie kalba apie Amerikos "tankus," "trokus," nors minutei pagalvoja apie kainą žmogaus — sunaus, tėvo ir brolio, palyginant su troku?

Nei vienas Amerikos vyriausybės žmogus nedaro jokių Sovietams priekaištų, priešingai visi didžiuojasi Raudonosios Armijos kovungumu, sugabumu ir josios vadais. Nei vienas iš vyriausybės žmonių nesako, kad "rusai kariuoja tik mūsų ginklais." Jie pripažįsta, kad Sovietų žmonės parodė stebiklus ir kariuoja savo ginklais, mūsų ginklais yra tik priedas.

Nepavyko Hitleriui pavergti pasaulij ginklų pagalba. 1944 metų, iš Amerikos gavo: 3,734 tankus ir iš Anglijos 4,292, tai bendrai 8,026 tankus, gi neteko 49,000! Reiškia, Sovietai neteko daugiau kaip 6 kartus tiek, kiek gavo iš Amerikos ir Anglijos!

Per tą laiką iš Amerikos ir Anglijos ben-

Valdžios Programa Kovoti Džiova

Federalė valdžia pradėjo kovą prieš džiova, vieną iš aršiausių priešų šalyje. Liepos mėnesį prezidentas pasirašė po nauju Viešos Sveikatos Biuro Istatymu. Ir programa prasidės, kada Kongresas paskirs reikalingus \$10,000,000.

Džiovos Kontrolavimo Skyrius jau įsteigtas Sveikatos Departmento. Dr. Herman F. Hilleboe bus direktorius.

Pareigos bus trejopos — išvystyti būdus sulaikyti, gydyti ir kontroliuoti džiova; padėti valstijoms, apskrėčiams, sveikatos distriktams ir valstijų kitiems skyriams; įsteigti ir užlaikyti būdus sulaikyti, gydyti ir kontroliuoti ligą, ypatinai kontroliuoti ligos išsiplėtimą tarp valstijų.

Beveik 60,000 asmenų Jung. Valstijose miršta nuo džiovos kasmet. Viena mirtis iš kiekvienų trijų tarpe baltųjų gyventojų nuo 20 iki 34 m. amžiaus yra nuo džiovos. Ir dar mirtys neparodo, ant kiek liga išsiplėtojusi. Nes daug žmonių visai nežinodami ja serga.

26 iš 48 valstijų neturi apmokamų medicinos viršinių, kuriems prisiėtų

vesti pasekmingą programą kontroliuoti džiova. Tikima, kad šis naujas valdžios paskyrimas tą aprūpins. Nes naujas įstatymas įgalioja Sveikatos Biurą kooperuoti su valstijų ir teritorijų sveikatos viršininkais surasti džiova sergančius ir bandyti išnaikinti tą baisią ligą. Veliausi išradimai padės susekti kiekvieną džiovos atsikimę.

Dr. Hilleboe sako, kad galima sulaikyti džiova, bet kol kas nėra tam tikro vaisto arba "vaccine", kuris išgydytų ligą. Džiova yra socialinė ir ekonominė problema, kaip ir medikalinė, nes ji kroniška liga, kuri sulaukia darbininkus nuo savo darbų ir daugumoj atsitikimų priveda prie greitos mirties.

FLIS.

Maskva. — Sovietų kariai rugs. 12 d. visuose frontuose sunaikino bei iš veikimo išmuše 30 vokiečių tankų ir nušovė 4 jų lėktuvus.

Latvijoje Sovietų kariuomenė atmuše kelias vokiečių kontr-atakas į vakarus nuo Krustpils ir atlaikė savo užimtas naujas pozicijas.

LITUONIAI IR MIEŠAI

PARUOŠA

(Vaizdelis iš partizanų gyvenimo.)

Rašo partizanas Kalnėnas.

Be aktyvios plačių Lietuvos gyventojų sluoksnių paramos partizanams būtų visiškai neįmanoma sėkmingai kovoti prieš okupantus. Žiaurama prieš užnugarį, neišvaizduojamo teroro sąlygomis, mes traukiname prieš ir laikome jį nuolatiniame įtempime. Ar būtų tokia kova okupuotame krašte įmanoma, jeigu partizanai kiekviename žingsnyje nebūtų remiami vietos gyventojų?

Šiame straipsnyje noriu paduoti keletą paprastų faktų, vaizduojančių, kaip Lietuvos gyventojai padeda partizanams.

Vakare į štabą atėjo viršila su pranešimu, kad mūsų produktų atsargos eina į galą. Ryt būtina reikia išvykti į paruošą. Eilė vadovauti paruošai teko man.

Pasiėmiau žemėlapi ir gerai apžvelgęs mūsų rajoną, nutariau paruošą vykdyti B. dvare.

B. dvaras Smetonos laikais priklausė vienam lenkų ponui, gyvenusiam užsienyje. Tarybų valdžia lenkų dvarponio žemę atidavė mažžemiams ir bežemiams valstiečiams. Okupantai nuvarė valstiečius nuo tarybų valdžios jiems suteiktų žemės sklypų ir visą dvarą perdavė „Draugijai Rytų žemėms valdyti.“ Dvaras visą savo gamybą pristatė vokiečių kariuomenei. Nutariau, kad užuot nuėjė vokiečių žudikams, dvaro produktai turėtų bent vieną kartą atitekti Lietuvos partizanams.

Kitą dieną papsuryčiaus pasirinkau grupę žmonių, įskaitau išvalyti ginklus ir pasiruošti žygiui. Vėliau, išrikiavęs savo vyrus pranešiau jiems, kad vykstame į paruošą. Nurodžiau vietą, kurioje paruošą turės būti įvykdyta. B. dvaras buvo 42 km. nuo mūsų stovyklos. Reikėjo atlikti gan ilgą žygį per rajoną, kuriame buvo kelios vokiečių žandarmerijos įgulos.

Išvykome į darbą. Sutemus priėjome mažą sodybą miške. Grįžioj mus sutiko žilas senelis. Išgirdus žodį „partizanas“, jo veidas nušvito. „Mano namelis — jūsu namelis“ — pareiškė jis džiūgaudamas. Jis paparšė mus pasilsėti ir neturėdamas nieko kito, kuo mus pavaišinti, išvirė keletą puodų bulvių.

Senelis vienas gyveno bakažėje. Jo vienintelė dukterį ir žentą vokiečiai išvežė į savo katogą, žmona greit po to mirė. „Per senas esu, kad galėčiau atkeršyti rupūžėms, — pareiškė žilagalvis valstietis, — bet aš padėdu visiems, kurie eina prieš vokiečius.“

Senelis mums suteikė eilę vertingų žinių. Jis smulkiai mums nurodė, kur yra vokiečių žandarmerijos postai, kur hitlerininkai daro pasalas, kur gyvena okupantų užverbuoti šnipai.

Lauke prasidėjo audra. Nutarėme pernaktoti pas senelį, o kitą dieną tęsti savo žygį.

Anksti rytą senelis, įbėgęs į namus, perspėjo mus, kad miško pakrastyje pastebėti du ginkluoti vokiečiai. Liepė pasislėpti. Tuoj išsiūnė du vyrus į žvalgybą, o visi kiti nusileidome į rūšį.

Už kelių valandų grįžo žvalgai su pranešimu, kad pavojus praėjo. Miške buvo pasirodę du esesininkai, tačiau nieko neįtardami, nuėjo savo keliu.

Vis dėl to aš nutariau dieną žygio netęsti. Susilaukė vakaro atsiveikiname su seneliu ir išvykome toliau.

Naktis buvo tamsi. Dėl to nutarėme eiti plentu, nors netoliese buvo vokiečių įgulos. Ginklus visą laiką laikėme paruoštus kovai.

Vėlai naktį priėjome mūsų tikslą. Apie 300 metrų nuo dvaro sustojome. Perspėjau vyrus, kad žvalgybos žiniomis prieš tris dienas į dvarą atvyko apie 10 policininkų ir dėl to, galimas dalykas, teks susikauti su hitlerininkais. Daviau uždavinį likviduoti vokiečių gaują, jei galima, nepanaudojant šaunamojo ginklo, kad nesukeltų aliarmo kaimyninėse

įgulse. Likvidavus sargybą, reikėjo išvežti iš dvaro produktus, gyvulius ir įvairius daiktus, kurie galėjo mums būti naudingi.

Prie vieškelio, vedančio iš dvaro į vokiečių įgulą N. palikau pasalą, likusieji apsupome dvarą. Dvaro kieme, pasirodė, dežuravo vienas vokiečių žandaras. Jį nudėjo suomišku peiliu draugas R. Du žvalgai, dar anksčiau išsiusti susisiekti su dvaro darbininkais, greit sugrįžo su šešiais žmonėmis. Tai buvo seni darbininkai, lietuviai, jau ilgus metus dirbusieji šiame ūkyje ir labai gerai pažinę jį. Jie mus painformavo, kad administratorius yra išvykęs į Kauną, o dvare šiuo metu yra 6 vokiečių žandarai, neskaitant mūsų nudėto vokiečių palaikio. Darbininkai mums nurodė namą, kur žandarai šiuo metu, jų manymu, turėjo miegoti, ir smulkiai išdėstė kambarių planą. Nutariau vieną grupę išsiusti likviduoti hitlerininkus, o antrai pavesti surinkti produktus. Dvaro darbininkai patys pasisiūlė mums padėti. Vokiečių policininkų likvidavimui nutariau pats vadovauti.

Kaip ir numatė darbininkai, hitlerininkai miegojo. Tyliai įsibrovėm į jų kambarį. Penkius nudėjome durtuvais. Nei vienas jų net nespėjo galvos pakelti. Šeštas vokietis, miegojęs kitame kambarielyje, spėjo atidaryti ugnį iš automato. Taikliu šūviu jis buvo nudėtas, tačiau įvykęs susišaudymas mums jau galėjo sudaryti didelį pavojų, nes artimiausia įgula buvo tik apie 5 km. nuo dvaro. Reikėjo kiek galima greičiau praveisti produktų rekviziciją.

Per trumpą laiką patys dvaro darbininkai mums pristatė aštuonias valdiškas kiaules, tris vežimus bulvių, du vežimus kopūstų ir šešius maišus obuolių. Be to rekvizavome dvare reikalingus mums vežimus bei arklius. Deja, nei duonos, nei miltų neradome. Prieš porą savaičių visos grūdų ir miltų atsargos buvo iš dvaro išvežtos.

Širdingai atsiveikinę su darbininkais, išvykome su ištisu karavanu atgal į savo stovyklą.

Grįžti nutariau atsargumo dėlei kitu keliu. Šis kelias ejo per L. kaimą, kuris mums buvo gerai pažįstamas. Šio kaimo seniūnas mums, o taip pat kitiems partizanų būriams, nuolat padėdavo.

Į L. kaimą atvykome, kai jau buvo šviesu. Nutariau užsukti pas seniūną. Kaip visuomet, jis mane priėmė labai karštai. Jis mane supažindino su eile svarbių dokumentų. Tai buvo neseniai gautos vokiečių instrukcijos dėl sustiprinto valstiečių apiplėšimo ir žmonių išvežimo į Vokietiją.

„Šias instrukcijas, — tarė seniūnas, — sabotuosime. Iš anksti perspėjame žmones dėl vokiečių atvykimo. Kur lietuviai laikosi vieningai, hitlerininkai bejėgiai. Tik bijau, kad man greit teks pabėgti. Vokiečiai mane jau įtaria.“

Sužinojęs, kad mes gabame produktų transportą partizanams, seniūnas labai apsidžiaugė. Truputį pagalvojęs, jis man pasakė:

„Jūs palaukite truputį kaime. Esu tikras, kad mūsų valstiečiai jums dar pridės, ką tik galės.“

Pradžioje nenorėjau sutikti su seniūno pasiūlymu praveisti produktų rinkliavą kaime, nes partizanai aprūpina save tik vokiečių sąskaiton. Tačiau seniūnas užsispyręs tiesiog reikalavo, kad mes priimtumėm valstiečių dovaną.

— Mes labai prastai pravesime tą rinklę, — tarė jis. — Kas norės padėti partizanams, tas pats išneš į gatvę savo dovaną.

Pagalčiau, sutikau. Valstiečiai, sužinoję apie mūsų atvykimą, labai karštai priėmė pasiūlymą mus paremti.

Kaime surinkome vežimą miltų, vežimą daržovių, aštuonias kiaules, šešias avis, 15 vištų ir 10 žąsų. Buvome labai patenkinti savo apsilankymo rezultatais.

Mums išvykus iš kaimo, pasigirdo šūviai. Matyti kaime buvo vokiečių agentų. Tačiau mes jau buvome toli.

Dar turėjome praeiti vieną pavojin-

gą vietą. Tai buvo kryžkelis, prie kurio hitlerininkai dažnai suruošdavo pasalas. Prie šio kryžkelio kartą buvo nušautas vienas mūsų draugas, o kitas buvo sunkiai sužeistas. Išsiuntėme žvalgus. Jie greit grįžo su pranešimu, kad kelias laisvas.

Vėlyvą naktį atvykome į savo stovyklą. Paruoša praėjo sėkmingai. Už gerą uždavinio atlikimą, būrio vadas mums išreiškė padėką.

Už dviejų dienų į mūsų būrį atvyko L. kaimo seniūnas. Vokiečiai sužinojo apie seniūno organizuotą rinkliavą partizanams, tačiau seniūniui pavyko laiku pasprukti. Šiuo metu buvęs seniūnas sėkmingai vadovauja vienai partizanų grupei.

“Javai Žydi” — Naujas Scenos Veikalas

Šiomis dienomis išėjo iš spaudos naujas scenos veikalas — JAVAI ŽYDI, pjesa trijuose aktuose, kurią parašė žymus rusų dramaturgas Jurgis Makrėjevas, o lietuvių kalbon išvertė Jonas Kaskaitis.

Tai jau 50-tasis Lietuvių Meno Sąjungos leidinys.

Pjesa “Javai Žydi” vaizduoja prieškarinį Tarybų Sąjungos liaudies gyvenimą, gražų, šviesų gyvenimą, atnešantį liaudžiai tarybinės santvarkos. Tačiau tame naujajame gyvenime kyšoja dar šian ir ten senovės likučiai, bandą “pakikti koją” naujovėi. Autorius vaizdingai parodo, kaip naujovė, remdamasi mokslu ir apšvieta, stebia senovę, besiremiančią prietarais ir tamsa. Aišku, naujovė, mokslas, apšvieta laimi.

“Javai Žydi” suvaidinti nėra sunku. Yra keletas, tiesa, svarbių, ilgesnių rolių, bet kitos trumpos. Sceniški įrengimai taipgi nėra perkeblūs, taip kad kiekvienoje didesnėje lietuvių kolonijoje šis veikalas gali būti suvaidintas be didelių kliūčių.

Bet “Javai Žydi” ne tik scenai tinkama šis veikalas ir pasiskaitymui. Galia užtikrinti, kad kiekvienas, mėgstąs grožinę literatūrą asmuo, pasiėmęs veikalą į savo rankas, neišleis jo, iki neperskaitys.

Kaina tik 50c už kopiją. Kūrinys gaunamas LMS Centre, 46 Ten Eyck St., Brooklyn 6, N. Y.

Veikalas spausdintas Vilnius spaustuveje. Spauda graži. Ns.

Kerštas

Soduos lūžta obelių šakos. Eina kareiviai pro šalį. Ir apie kerštą rūstųjį šneka Kiekviena sodo šakelė. Soduose lūžta obelių šakos.

Trobos sudegė. Kėpšo degėšiai. Kaimas sudegęs, apgriuęs. Kur tu sustosi? Kur pailsėsi? Čia, kur prieš valandą priešas dar bu- Trobos sudegė. Kėpšo degėšiai. [vęs,—

Lengva suprast keršto šaukiančią širdį, Nešančią broliams pagalbą. Mūsų kareivis eidamas girdi, Kai pilki akmenys kalba. Lengva suprast keršto šaukiančią širdį...

Ir jis supranta verkiančią šaką, — Jis nesuprasti negali. Jam apie kerštą rūstųjį šneka Obels kiekviena šakelė. Ir jis supranta verkiančią šaką...

Frontas.

E. Micelaitis.

Pavasaris Eina

Nuo Karpatų pavasario vėjas Neša tėviškei pergalės dainą. Ir per kalnus, miškus, per transejas Pavasaris eina...

Tirpsta priešo tvirtovės, lyg sniegas. Upės šniokščia, į vakarus veržias. Ir į saulę jau kelias diegas, Žalią pumpurą išskleidžia beržas.

Skrenda paukščiai per mėlyną dangų. Tai ne jie — eskadrilės lėktuvų, Tartum jūroj banga paskui bangą, Puola priešą — ir užtaros griūva.

Kelias tautos į saulę, kaip diegas — Vėl gyvent ir žydėti vėl kelias. Nevergaus jau, kad laisvę pamėgo — Laisvė sklaidžias, lyg pumpuras žalias.

Vis arčiau ir arčiau, iš rytų vis Girdi tėviškei pergalės dainą — Tavo! kančios jau baigias, lietuvi, — Pavasaris eina!

1944 m. Frontas.

St. Rimantas.

Portland ir Oregon City, Ore.

Rugpjūčio 13 dieną įvyko bendras piknikas. Surengė šios kuopos: LDS 106 kp., LLD 224 kp. ir LLD 4 kp. Šis piknikas atsibuvo draugų F. V. Ulškių farmoje, Oregon City, Oregon. Paašškėjo, kad šis piknikas davė \$170 pelno. Komitetas per specialį susirinkimą paskyrė tą pelną sekamai:

\$70 dėl Tarybų Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo karo, nupirkimui drabužių, \$50 Vilniai ir \$50 Laisvei. Kaip matote, kad liaudies laikraščių irgi nepamirštame, kaip Laisvės, taip Vilnius. Kaip pasirodo, šiais metais jau esame sukėlę \$437.50 dėl Tarybų Lietuvos žmonių, nukentėjusių nuo karo. Tai geras reikšmės. Pikniko pelnas tapo geriems reikalams paskirtas.

Dabar sakome labiajačiu vioms kuopoms ir komitetui už surengimą pikniko. Taipgi širdingai ačiu draugams F. V. Ulškiams už jų darbą. Nuosirdžiai tariame ačiu visiems pikniko darbininkams: J. Urbonui, M. Jonikaičiui, S. O. Umbrozams, L. Jazelskienei, A. Rimkui, J. Karbanskui. Taip pat labai ačiu draugei Barbarai Dansot už jos auką. Jinai aukavo gražų stiklų setą. Ši auka buvo išleista ant išlaimėjimo ir padaryta 11 dolerių. Taipgi ačiu O. Umbrasienei ir L. Jazelskienei už paaukavimą skanių naminių sūrių. Taipgi ačiu Pete Yanitzke už jo auką; jis paaukojo valgių už tris dolerius vertės. Ačiu muzikantams už veltui pagrojimą ir palinksminimą publikos, taipgi H. Bush ir jo žmonai Ruth ir Olgai Tanning.

Dabar priminsiu, kad čia lankėsi Barbara Dansot iš San Francisco, Calif. Ji lankėsi pas savo tetą D. Karbanskiene, dabartinę Palinauskiene, Oregon City, Oregon, ant ukės. Barbarai Dansot teko pasimatyti ir su savo pusbroliu Cpl. Stanley Karbanskiu. Korporalas Stanley Karbanski lankėsi pas savo tėvus S. D. Palinauskus, Oregon City, Ore. Tai pirmą kartą į dviejus metus cpl. Stanley Karbanski tegavo į namus parvažiuoti. Jis labai gražiai atrodė. Dar ant pikniko buvo Ulškių sūnus Anthony Ulski, pirmos klasės jūreivis (Navy). A. Ulski irgi yra namie, ant poros savaičių poilsiui. Dar teko susieiti su lietuviu kareiviu iš Brooklyn, N. Y., tai Joe Levulis. Tai viso gero tiems mūsų lietuviams kareiviams, kurie yra Dėdės Samo kariuomenėj ar laivyne.

Baigdamas, sakau, lai gyvuoja laisva Tarybų Lietuva!

Portlandietis.

Lavintis, šviestis niekad nėra pervalu. Skaitykite geras knygas.

Ši scena pasikartojė daugelyje Paryžiaus gatvių. Tai savo tėvynę laisvinantieji francūzų būriai kertasi su naciais ir francūziškais fašistais snaperiais. (Federated Pictures).

SKELBKITĖS “LAISVĖJE”

Rugs. 21 Sambūris ROOSEVELTA 8 P.M. Už

Garbės Kalbėtojas Vice-Prezidentas HENRY A. WALLACE

Dalyvaus Teatro, Judžių ir Radijo Žvaigždės

Regnia Nepriklausomųjų Balsuotojų Meno ir Mokslų Komitetas Rooseveltui Remti

MADISON SQUARE GARDEN

Tiketetai 60c iki \$2.40

Kambariuose 170—Hotelyj Astor, CI-6-5412 ir pas Tikletų Vertelvius

LITUANICA SQUARE RESTAURANT

STANLEY RUTKONAS SAVININKAS

PUIKIAUSIA LIETUVIŲ RESTAURACIJA BROOKLYNE

PAUKSTIENOS PIETOS ŠESTADIENIAIS, SEKMADIENIAIS IR KITOKIOSE SVENTESE

Kiekvieną dieną yra didelis pasirinkimas visokių valgių

282 UNION AVE.

BROOKLYN

Tel. EVERgreen 4-0612

Lewiston-Auburn, Maine

Visko Po Biskį

Iš Lietuvos Pagalbos Teikimo Komiteto gavom paraginimą, kad ir mes prisidėtume prie to labdaringo darbo, nors ir su maža auka. Blankos aukų rinkimui buvo prisijusios abejoms kuopoms, kaip tai: LDS 45 kp. ir LLD 31 kp. Tuo reikalu buvo šauktas susirinkimas birželio 4 dieną, kur, suprantama, dalyvavo abiejų kuopų nariai ir svarstė Lietuvos šelpimo klausimą. Buvo padaryta gera pradžia, kur ant vienos narių suaukavo \$12, o tolimesniai aukų rinkimui buvo paskirtos šios narės: A. Apšegienė ir E. Krapavickienė.

Pas mus žmonės dirba pakaitomis, vieni dirba naktimis, kiti dienomis, tai ir aukų rinkimas buvo nelengvas, bet, kaip ten nebuvo, mes vistiek savo kvotą išpildėme. Ir šiltų drabužių nemažai pririnkome, tai vis ačiu geros valios žmonės. Čionai pridodu ant blankos aukavusių vardus:

Po \$5 aukavo: Ward Bros., kurie užlaiko naujaušiu madu moteriškų drabužių krautuve, Jonas Krapavickas, Sr., Jonas Krapavickas, Jr., Charlie Krapavickas, F. A. Apšegai, J. H. Žilinskai, J. A. Liaudanskai, J. P. Milašiai.

\$4.50 aukavo Vincentas Martinkus.

Po \$3: Frank's Store for Men, A. V. Kaulakiai, J. A. Yakavonai.

Po \$2: Harry Supoviez, taipgi užlaikęs drabužių krautuve, Walter Meinoris, savininkas Meinoris' Barber Shop, E. Krapavickienė, Peter Zarkauskas, George Povilaitis, Miss J. Plikavich.

\$2.50 aukavo J. J. Apšegai, \$7 J. R. Šiliekiai.

Po \$1 aukavo: A. Laucius, J. Laucienė, L. Selemonienė, M. Wildnerienė, U. Vaitonienė, K. A. Martinkai.

Viso aukų pinigais surinkta \$81, kurie pasiūsti LPT Komitetui.

Aukavo drabužių šie draugai ir prieteliai: Mrs. J. Yakavonis, A. Steponaitienė, Mrs. N. Ward, U. Vaitonienė, E. Krapavickienė, J. J. Apšegai, Mrs. Ch. Minnehan, Mrs. D. Demers, V. Chužienė, M. Asmegienė, A. Apšegienė ir dukterys, J. Miškinis. Taigi, drabužių pririnkome pusėtinai gerų tris didelius baksus, kuriuos jau išsiuntėme per ekspresą į Brooklyn, N. Y.

Visiems aukavusiems pinigai ir materialiai prisidėjusiems prie sušelpimo kare nukentėjusių Lietuvos žmonių. Ir tiems, kurie padėjote supakuoti į baksus ir surišti. Varde LPT Komiteto taru mūsų širdingiausia ačiu visiems.

Sgt. Alec Krapavickas
Tai yra vienas iš geriausiai atsižymėjusių karių šio karo mūšiuose. Jis dalyvavo kautynėse North Afrikoje, Sicilijoje ir Normandijoje. Sgt. Alec Krapavickas ir Pvt. Michael Olehowski yra pagerbti už drąsą kovose prieš vokiškuosius užpuolikus. Ir dabar nešioja The Newly-Created Combat Infantrymen Badge. Sgt. Alec Krapavickas tapo sužeistas mūšyje prie Cherbourg, Francijoje ir dabar randasi Anglijoje, ligoninėje. Apdovanojtas Purple Heart medaliu, kurį prisituntė savo tėvams. Trys metai, kaip tarnauja Dėdei Samui, o du metai, kaip jau užjūryje. Geriausių pasiekimų tau, Alec, ir sveikam grįžti namo pas savo tėvelius.

Sgt. Benis Sakalauskas
Jis taipgi yra atsižymėjęs už narsą ir drąsą mūšyje su japonais. Metai atgal tapo sunkiai sužeistas ant salų. Parvežtas į Washington, D. C. kareivių ligoninėn; buvo prižiūrimas geriausių gydytojų, o dabar jau randasi namie pas

savo augintojus. Ar Sgt. Benis Sakalauskas yra paliuosuotas nuo kariškos tarnystės ant visados, tam neturiu aiškų davinių.

25-kių Metų Sukaktuvės

Birželio 10, 1944 m., draugai ir giminės surengė Danicliui ir Ursulei Vaitoniams puikią puotą jų 25-kių metų žybynio gyvenimo proga. Čia mūšų "jaunavedžiai" buvo puikios ir rengėjų puikiai pagerbti ir gausiai apdovanoji. Už tai ačiu publikai, rengėjams-joms ir visiems aukavusiems.

Draugai D. U. Vaitonai yra geros valios žmonės, su visais gerai sutinka ir yra biskuti linkę prie darbininkų pažiūrų, turi gražiai išauklėtus du sūnus, kurie abu tarnauja Dėdės Samo tarnystėje. Vyresnysis sūnus Algy yra išvežtas kur nors užjūryn, o antras sūnus, Pranas, tebėra dar Jungtinėse Valstijose.

Lewistono, Maine Lietuvių Atgimimas!

Taip skaitau Garso No. 23, birželio 8, 1944 m. laidoje, kur ant galo pasakyta: "Mes tikimės, kad su Tėvų Franciskonų įsikūrimu, daug kas pasikeis lietuvių padangėje." Pasirašo tūlas **Sviesos Sūnus**.

Ištikrųjų, reikia pasakyti, kaip toje dainoje, kad sako: "Ar taip bus, ar nebus, vienas Dievas žino, o jau pupų dėdė mums pranašauti mėgina..."

Taip, netoi nuo Lewistono, Greene, Me., įsikūrė taip vadinamas Franciskonų vienuolynas, kurį pavadino Sv. Franciskaus Kalnu. Su tėvu Justinu Vaškiu ir tėvu Juvenalis Liauba priešakyje, kuriuo! 1941 m., per beržyną į Berlyną, o iš Berlyno į Ameriką atsibaladojo, kaip pabėgėliai nuo baumės Lietuvos liaudies. Ir štai, jiems pribuvus čionai iš Pittsburgh, Pa., tapo pašventintas minėtas kalnas ir taja proga "tėvelių" naudai rugpj. 6, 1944, buvo surengtas bankietas.

Bet kaip pažiūri ant tų "tėvelių," ištikrųjų gali įsimylėti. Visi tokie jauni, gražūs ir pilni gyvumo vyrukai. Mūsų šaliai, kaip tik dabar tokie vyrai yra reikalingi, kur jie gali lėtai dirbti darbą šalies ir žmonių naudai. Bet pasirinko tokią "mokslo" šaką, kuri nieko

Vargo Duktė.

Los Angeles, Cal.

Los Angeles Naujienos

LDS 35-tos kuopos išvažiavimas atsibuvo 27-tą rugsėjo. Buvo geras. Gražūs būrelis svečių prisirinko ir visi buvo patenkinti skaniais valgiais, kuriuos pagamino draugės M. Šireikienė ir N. Petrulienė. Žinoma, jos mokėjo pakinkyti ir vyrūčius kaip "bus boys" ir "dišvašerius," bet mes mylėjome...

Minėta kuopa gyvuoja labai gražiai, turi apie 90 narių ir visi gerame stovyje, tai pasidokojant draugui M. Pukiui, kuris yra finansų raštininkas.

Bendras draugijų komitetas paėmė ant savo pečių rinkti pašelpą Lietuvos nukentėjusiems žmonėm ir keletas draugų renka. Žemiau pasirašiusieji korespondentai kalbino visus prizadėjusius aukauti, daugelis davė stambiai auką. Keista, kad tie davė stambesnes aukas, tai nereikėjo daug prikalbinėti. Mat, jie supranta ir atjaucia Lietuvos žmonių vargus. Daug mūs draugų dirba sunkiai ir prakaitą lieja, bet jų beveik nereikėjo nei prašyti, nors ir visiems neatseina pinigai dykai. Susitikom su skūpiu; per metų metus yra mūsų organizacijų nariai, gerai gyvena, turi nuosavybes, bet skūpius, kaip "titnagai." Na, gal jie mano, galės nusinėsti su savim. O gal nemato, neįsivaizdina spaudžiamų alkio žmonių! Supraskit, draugai, ir kol mes galime—duokime. Nelaukim laikų, kada negalėsime duoti. Ta-

nežada žmonių gerovei ir jos ateičiai. Jie tik sau dangų tevia ir ant Sv. Franciskaus kalno, o jums dangų siūlo po mirties!... Mat, ir šventas raštas sako: "Palaiminti ubagai dvasioje, nes jie dangaus karalystę apturės."

Brangus skaitytojai, aš neturiu mintyje, kad pajaukus katalikus, tik noriu pasakyti tiek, kad taip akiai tikėti dėl to, kad kuniga turite lietuvi, tai daugiau kaip kvaila. Atsiminkite, kad mes nebeboronome eiti atgal ir likti per amžius buvę dvasios ubagai... Mes norime eiti su pasauliui nesšančia laisve, apšvieta ir meile brolija čia, ant žemės, o ne karalystėje dangaus.

Vargo Duktė.

da bus geresnis užtikrinimas mum ir varguoliam. Mes užtikrinam, kad jūs nebūsit nei biskį biednesni, bet savo sąžinėj būsit turtingesni, prisidėję prie to švento darbo — šelpimo Lietuvos nuvargusių žmonių.

Dar yra keletas prizadėję duoti stambesnes aukas, katrų buvo sunku susitikti, Norėtume, kad pildytų savo prizadėjus. Ir nauji, kurie nori aukauti, praneškite žemiau pasirašiusiems, arba bile katram nariui Bendro Draugijų Komiteto.

Čionai mum yra linksma tarti, kad tuo tarpu surinkom \$674.00. Dar girdejom pora draugų renka ant blankų. Piginai yra pasiūsti Lietuvos Pagalbos Komitetui.

Garbingi aukotojų vardai: \$60 C. U. Davis ir \$55 A. I. Levana.

Po \$50.00 P. K. Repecka ir St. Yakim; \$35.00 O. M. Pukiui.

\$30.00 K. Pečulis ir \$26.00 G. O. Bernotai.

Po \$25.00: J. E. Babičiai, M. A. Bušai, A. Talandzevičia, J. M. Pupiai, M. J. Daukšai, P. N. Petručiai, S. Cizikauskas, P. J. Pupiai, Lietuvių Moterų Apšvietos Klubas, Moksleveckų Seima.

\$20.00 A. Čuberkis.

Po \$15.00: E. V. Ratkus, K. Juzienė ir Cora Kazlauskaitė.

Po \$10.00: J. K. Butman ir V. Oksas.

Po \$5.00: P. Kriksčėis, M. Powell, Al. Muznikas, Č. Levišauskas ir J. Kazlauskas.

\$2.00 V. Leveskis.

Po \$1.00: J. Druskis, V. Tulinia, Bevardis, St. Smith, Janušauskai ir J. Lekavičia.

Tikime, kad losangeliečiai pasieks \$1000. Ačiu visiems!

Už Bendrą Dr. Komitetą — I. Levanas, K. Repecka.

Chinai atgriebė Teng-chungą nuo japonų.

LIETUVISKAS TRAKTYRIUS (VALGYKLA IR ALINĖ) Didelis pasirinkimas visokių Vynų ir Degtinės Kasdien Turime KARSTŲ UŽKANDŽIŲ

Juozas Zeidat Savininkas

411 Grand St. Brooklyn

Jugoslavų Partizanai Laimėjo Eilę Pergalių

London. — Jugoslavijos partizanai per žiaurius mūšius su vokiečiais ir dviem bulgarų divizionom atėmė iš priešų Kavadar, Vranje, Vranjska Banja ir Valdicin Han miestus. Partizanai taip pat užėmė chromo metalo kasyklą arti Djakovicos. 3,600 bulgarų pasidavė partizanams į nelaisvę.

Žygiais Kavadar sritį partizanai stengiasi perkirsti naciam Vardar-Moravos upių klonį, svarbiausią vokiečiams kelią pabėgti iš Graikijos.

Pirkite Karo Bonus!

Dr. John Repshis (REPSHIS) LIETUVIS GYDYTOJAS
278 Harvard Street
kampus Inman St., arti Central Skv.
CAMBRIDGE, MASS.
Tel. TRObridge 6350
OFISO VALANDOS:
10-12 ryte, 2-4 ir 6-8 vakare
Nedėliomis ir šventadieniais

J. GARŠVA
GRABOROUS-UNDERTAKER LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS
Išbalsuoja ir laidoja ant visokių kapinių
VELTUI SERMENINĖ (KOPLYCIA)
Parsamdo automobilis ir karietas vestalijom, kerikštynom ir kitkam.
231 BEDFORD AVENUE BROOKLYN
Telephone: Evergreen 8-9770

F. W. Shalins (SHALINSKAS)
Funeral Home
84-02 Jamaica Avenue
Opposite Forest Parkway
WOODHAVEN, N. Y.
Suteikiam garbingas laidotuves
\$150
Koplyčias suteikiam nemokamai visose dalyse miesto.
Tel. Virginia 7-4499.

LICENSES WHOLESALE AND RETAIL Beer, Wine Liquor

NOTICE is hereby given that License No. RW 941 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 649 Manhattan Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

ROSE DAMBOLA (Victory Spaghetti House and Pizzeria) 649 Manhattan Ave., Brooklyn, N. Y.

NOTICE is hereby given that License No. GB 3893 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6306 - 14th Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

CESARE PIZZOLI Brooklyn, N. Y. 6306-14th Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 3831 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 301 Jefferson Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

NATALE GANDOLFO Brooklyn, N. Y. 301 Jefferson St.

NOTICE is hereby given that License No. GB 3916 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 753 Marcy Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

HARRY FLUG Brooklyn, N. Y. 753 Marcy Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 3212 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 14 Stone Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAMUEL WINETSKY (Great Ridgewood Dairy) Brooklyn, N. Y. 14 Stone Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 3334 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 715 Church Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAMUEL DIAMOND Brooklyn, N. Y. 715 Church Ave.

NOTICE is hereby given that License No. EB 612 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 313 Rogers Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACK KOZLIN Brooklyn, N. Y. 313 Rogers Ave.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2086 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 432 Christopher Ave., Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

JACOB KUTIS and RALPH KUTIS Brooklyn, N. Y. 432 Christopher Ave.

NOTICE is hereby given that License No. EB 2104 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 268 Saratoga Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed on the premises.

SABIE HALPERN & IRVING WHITE Brooklyn, N. Y. 268 Saratoga Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1816 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 386 Dumont Avenue, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

SAM BERKEN Brooklyn, N. Y. 386 Dumont Ave.

NOTICE is hereby given that License No. GB 1816 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 936 Madison Street, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

LEON DARVIN Brooklyn, N. Y. 936 Madison St.

NOTICE is hereby given that License No. EB 1616 has been issued to the undersigned to sell beer, at retail under Section 107 of the Alcoholic Beverage Control Law at 6520 - Bay Parkway, Borough of Brooklyn, County of Kings, to be consumed off the premises.

G. & D. DINER, INC. Brooklyn, N. Y. 6520 Bay Parkway.

PRANEŠIMAS

SO. BOSTON, MASS. Lietuvos Pagelbos Teikimo Komitetas randasi po num. 318 W. Broadway, 3-ios lubos. Kviečiame vietinius ir iš apylinkės lietuvius ateiti į draubūžių centrą, kurie galitė, padėkite prie šio šaunaus darbo. (218-219)

FOTOGRAFAS

Traukiu paveikslus, fotografuoti, kitokių grupių ir pavieniū. Iš senų padarau naujus paveikslus ir krajavus sudarau su amerikoniškais. Reikalui esant ir padidinu tokiu dydžio, kokio pageidaujama. Taipogi atmaliojuoju įvairiom spalvom.

JONAS STOKES
512 Marion St. Brooklyn
Kamp. Broadway ir Stone Ave. prie Chauncey St., Broadway Line
Tel. GLENmore 5-6191.

MATEUSAS SIMONAVIČIUS

GRAŽIAI ĮRENGTA SUSIEJIMAMS ĮSTAIGA

Vietos ir importuotos degtinės ir vynai, geriausių bravorų alus ir šlius. Kada būsite Brooklyne, užeikite susipažinti.

Patogiai ir gražiai įrengtas atskiras kambarys užėjimui grupėms. Nedėliomis atdaras nuo 1 valandos dieną iki vėla.

426 SO. 5th STREET BROOKLYN, N. Y.
Blokas nuo Hewes St. elevatorio stoties. Tel. Evergreen 4-9508

Lietuvių Kūro Kompanija

Nelaukite, iki jūsų anglis išsibaigs iki paskutiniam kavalkui, užsakykite iš anksto, nes žiemą yra sunkus pristatymas anglies.

Mes taipgi aprūpinam aliejum tuos, kurie savo namuose turi Oil Burners. Kūro reikalu prašome kreiptis:

Tru-Ember Fuel Co., Inc.
496 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
Telefonas Evergreen 7-1661

CHRONIŠKOS LIGOS

ODOS, NERVŲ IR PILVO, HEMORRHOIDAI ir kitos Mėslašarės Ligos, Inktų ir Pūslių sugedimai, Nugaros skausmai, Skilvio ir Žarnų nesveikumas, Chroniški Skauduliai, Ištinusios Liaukos ir Abelnas Sілpnumas, Reumatizmas ir Arthritis. VYRAI ir MOTERYS gydomi naujoviškais būdais su greitu palengvinimu. X-spindulių, kraujo ir šlapimo ištyrimai suteikia tikrą ligos pažinimą ir užtikrina tinkamą gydymą.

VISOS CHRONIŠKOS LIGOS MOKSLINIAI GYDOMOS.

— Vidutinis Atlyginimas —
MEDIKALIS ISTYRIMAS \$2.

DR. ZINS (Ist. 28 m.)
110 East 16th St., N. Y. Arti Union Square
Kasdien 9 A. M. — 7 P. M. Sekm. 9 A. M. — 2 P. M.

GREEN STAR BAR & GRILL

LIETUVIŠKAS KABARETAS

Kas nori gražiai laiką praleisti pasilinksmininti ir pasiūkti užėna pas "Green Star Bar and Grill," nes žino, kad visados bus patenkinti.

PARĖ KIEKVIENĄ ŠESTADIENĮ
ATEIKITE PASIMATYTI SU GIVIAIS.
GERIAUSIAS ALUS BROOKLYNE

459 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.
(Skersai nuo Republic Teatro) Telefonas EV. 4-8698

LIETUVIŠKA
GERIAUSIA DUONA
SCHOLES BAKING
532 Grand Street, Brooklyn
Kepame Tikrą Lietuvišką Duoną ir Visokius Pyragus Bei Keiksus

Mes perkame geriausias rūšies miltus—tas reikiška, kad mūsų duonoj nėra jokių dažu nei chemikalų. Mūsų duoną valgydami sutapsite pinigų, nesirgite, nereliks išmokėti gydytojui.

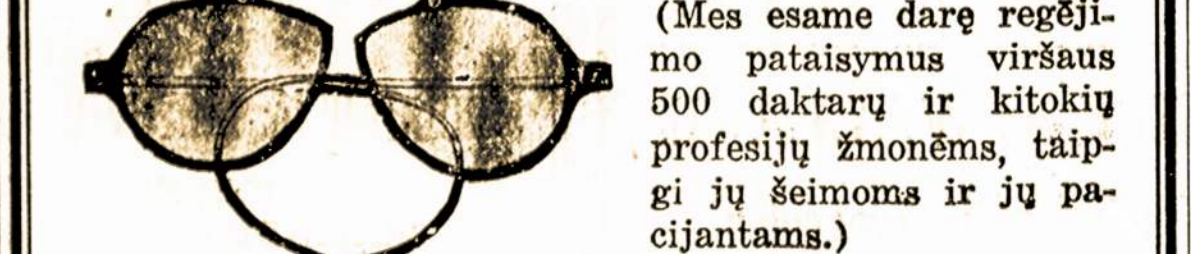
Pristatome į visas dalis—Brooklyno ir apylinkės, į krautuves ir į pavienius namus; taipgi siunčiame ir į kitus miestus.

Sav. V. LUKOSEVICIUS. Tel. Evergreen 4-8802

NEDALINAMA ATSAKOMYBĖ

Mes egzaminuojam akis, rašome receptus, nupiešiam planus.

Darome ir pritaikome akinius kada reikalingi.

DRS. STENGER & STENGER
OPTOMETRISTS
394-398 BROADWAY BROOKLYN, N. Y.
Telephone Stagg 2-8542

NOTARY PUBLIC TELEPHONE STAGG 2-5043
MATTHEW P. BALLAS (BIELAUSKAS)
LAISNIUOTAS GRABORIUS
Liūdėsio valandoj kreipkitės pas mus.
Patarnavimas bus užtikrintas ir už priemana kainą.
Puikiai įrengtos Dvi Koplyčios, Duodamos Mylimiems Pašarvoti Dovanai
660 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y.

CHARLES J. ROMAN

(RAMANAUSKAS)

LAIDOTUVIŲ DIREKTORIUS

Liūdėsio valandoj kreipkitės prie manęs dieną ar naktį, greit suteiksime modernišką patarnavimą. Patogiai ir gražiai moderniškai įrengta mūsų šermininė. Mūsų patarnavimu ir kainomis būsite patenkinti.

1113 Mt. Vernon St. PHILADELPHIA, PA.
Telefonas Poplar 4110

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

MALE and FEMALE
VYRAI ir MOTERYS

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

HELP WANTED—MALE
REIKALINGI VYRAI

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS

MERGINOS MOTERYS VYRAI

Susidomėje
POKARINIŲ UŽTIKRINIMU
Patyrimas Nereikalingas
Vietos Įvairiuose Departmentuose

52 geros algos per metus prie
senai įsteigtos firmos. Švarus
darbas, linksmos aplinkybės.

Pusė Bloko uno 4th Avenue BMT Subvės
HOLLAND LAUNDRY, INC.
225 25th STREET
BROOKLYN 32, N. Y.

REIKIA VYRŲ

Lupimui ir kaulų išėmimui
SALT COD FISH
50 VALANDŲ SAVAITĖ
Laikas ir pusė už virš laikį
BŪTINAS KARINIS
FABRIKAS

Prisilaikoma W.M.C. Taisyklių
J. W. BEARDSLEY SONS
700 Frelinghuysen Ave.
NEWARK, N. J.

AUTO MECHANIKAI
PAGELBININKAI
ŠMARAVIMUI VYRAI
GESU APTARNAUTOJAI
5½ dienu savaitė.
NUOLAT.

ASHDOWN MOTORS
226-02 JAMAICA AVE.
BELLEROSE, L. I.

MECHANIKAS
Galintis sustatyti mašineriją
Einantis pilną atsakomybę už įrengimus.
Puikiausia pokarinė progą.
DU-TONE RIBBON
36-32 34TH ST., L. I. CITY.

APVALYTOJAI — SANDELIO
DARBININKAI
Galinti operuoti floor brush. Daugmeninė
žaislių įstaiga. \$11.20, įskaitant virš laikį.
SCHIRANZ & BIEBER,
115—5TH AVE.

BERNIUKAI PASIUNTINĖJIMAMS, PA-
GELBĖTI PRIE ISSIUNTINĖJIMO, 5 DI-
NŲ SAVAITĖ. PUIKI PROGA.
ALGA SULYG SUTARTIES.
ELISCU & CO., 229 W. 36TH ST.

MAŠINŲ Operuotojai

GREŽIMAM PRESŲ
RANKINIŲ ŠRIUBŲ
ENGINE LATHE
MAŠINISTAI
Toolmakers
Patraukianti
Pradžiai Mokestis

DARBAI BELLEVILLE, N. J.
Pasitarimai 8—5; Šeštad. 8—12:30
Kreipkitės į Employment Ofisą
**WALTER KIDDE
& COMPANY, INC.**
60 WEST ST., BLOOMFIELD, N. J.
Reikalingas USES Paliuovimas.

AUTOMATINIŲ MAŠINŲ NUSTATYMU VYRAI

PATYRĖ AR BE
PATYRIMO
PRISILAIKOMA W. M. C.
TAISYKLIŲ
Kreipkitės visą savaitę: su Pirmadieniu, baigiant penktadieniu.
8:30 iki 5:30
Šeštadienį 8:30 iki 12:30

**HENRY L. CROWLEY
COMPANY, INC.**
1 CENTRAL AVENUE,
WEST ORANGE, N. J.
Busai No. 20, 58, 41 ir Gatekeris No. 23.
Taipgi D. L. & W. Highland Ave. Station.

VYRAI
Gacinių pečių ir kaminių valytojai.
REIKIA TURĖTI DRIVERIO LICENSĖ.
Gali uždirbti iki \$85 i savaitę.
ATLAS FURNACE CO.
1057 CONEY ISLAND AVE.
BROOKLYN.

VYRAI
ir
BERNIUKAI
LENGVAM FABRIKO
DARBUI
GERA ALGA LAIKE
MOKINIMOSI

DIRBTUVĖS DARBAS.
NUOLATINIS DARBAS.
GEO. K. GARRETT CO., INC.
D. & TIOGA STREETS
PHILADELPHIA, PA.

REIKALINGI ELEKTRIKAI

Jei jūs turite bent kokį supratimą
apie elektrą, kreipkitės tuojau, kad
išvengtų suvėlavimą greit reikalingų
laivų.

**NEW YORK
SHIPBUILDING
CORP.**
CAMDEN, N. J.

STIPRAUS SUBUDAVOJIMO VYRAI
NUOLATINIAM DARBUI
Būtinai Maisto Pramonei
MINIMUM MOKESTYS
81c I VALANDĄ
THE AMERICAN SUGAR REFINING CO.,
SOUTH 4TH STREET IR KENT AVE.
BROOKLYN, N. Y.
Is būtinų pramoninių reikalinga turėti paliuovavimo pareiškimą.

BERNIUKAI, FABRIKO DARBUI 40 VALANDŲ 5 DIENŲ SAVAITĖ—55 VALANDOS. NUOLAT. TAIPGI DALIAI LAIKO.
MOOSEHEAD-WHITELEY CO., INC.
500 EAST 19TH ST., N. Y. C.

VYRAI
KOSMETIKŲ DIRBTUVĖI
Naktiniai šifrai, 6 iki 12 P. M.
5 NAKTYS, \$24.
SKAMBINKITE MR. HOWARD,
LEHIGH 4-2552.

SPAUSTUVĖS
PRESSMONAI
Turi būt patyrę craftsmenai ant
KELLY AUTOMATIC CYLINDERS,
WEBENDORFER LITTLE GIANT
ar
C. & P. MILLER PLATENS.
Printing Division,
COLUMBIA RIBBON & CARBON
MFG. CO., INC.,
Glen Cove, L.I., N.Y.

ISSIUNTINIŲ RASTININKAI, GERA ALGA IR VIRŠLAIKAI, JEI PAGELDAUJAMA.
KREIPKITĖS CANTEN GOODIES,
225 LAFAYETTE STREET,
NEW YORK CITY.

HELP WANTED—FEMALE
REIKALINGOS MOTERYS
RAŠTININKĖS
Adresavimui ant typewriter.
Turi būt akuratinės.
40 VALANDŲ I SAVAITĖ
Alga Sulyg Sustatimo
YALE,
566 — 7TH AVE.

MOTERYS ir MERGINOS
DALIAI AR PILNAM LAIKUI
SALDAINIS PAKUOTI
AR
SKALBYKLOJ DIRBTI
SCHRAFFT'S
56 WEST 23RD ST., N. Y.

MERGINOS—MOTERYS

Mes turime sekamas pozicijas
atviras pilnam ir daliai
laiko valandas.
PARDAVIMŲ
RAŠTININKĖS
Suknelė, Costal
Sportiškių Drabužių Priedai

FILIŲ RASTININKĖMS
BENDRAI RAŠTINĖS
DARBININKĖMS
KREDITŲ IŠDAVIMO
PASITARĖJOMS
PATIKRINIMŲ
RAŠTININKĖMS
TYPISTĖMS
PRALEIDIMŲ
SEKĖJOMS
KASIERKOMS
VYNIOTOJOMS
N. C. R. KASIERKOMS

Valandos dailtikomos šeimini-
kėms. Puikiausios progos
High School baigusioms.
Kreipkitės Emp. Dept.,
5-tos lubos
HECHTS DEPT. STORE
53 WEST 14TH ST.

VALYTOJOS MOTERYS

BENDRAM VALYMO
DARBUI
SALDAINIŲ DIRBTUVĖJE
Valand. 12:30 P.M. iki 9 P.M.
Šeštadieniai: 8 A.M.—12 Pietų
SEKMADIENIAIS NEDIRBAMA
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.

MERGINOS—MOTERYS

DALIAI LAIKO
8 A. M. — 12 Pietų
12:30 — 4:30 P. M.
10 A. M.—4:30 P. M.
Maisto Pakavimas.
Lengvas, švarus darbas.
BŪTINAS KARINIS
FABRIKAS
Prisilaikoma W.M.C. Taisyklių
J. W. BEARDSLEY SONS
700 Frelinghuysen Ave.
NEWARK, N. J.

MERGINOS—MOTERYS BE PATYRIMO

PILNAM AR DALIAI LAIKO
KEPEJOS
VIRTUVĖS DARBININKĖS
SALAD GAMINTOJOS
SANDVICHŲ DARYTOJOS
PRIE SĖJAMŲ TABLE
INDŲ MAZGOTOJOS
VIRĖJOS
DESSERT GAMINTOJOS
SKALBYKLOS DARBININKĖS
TURI KALBĖTI ANGLISKAI
DUODAMA VALGIS IR UNIFORMOS
BONAI—APMOKAMOS VAKACIJOS
NUOLATINIAI DARBAI
PROGOS PAKILIMUI
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 WEST 23RD ST., N. Y.
ARBA KREIPKITĖS
5 P. M. IKI 8 P. M.
1381 Broadway
(arti 38th St.), N. Y.

VIRĖJOS

MOTERYS, ĮDOMAUSIANČIOS VIRIMU
SU NAMŲ AR RESTAURANTO PATYRIMU
GERA ALGA—GREITĖ PAKILIMAI
PUIKUS ISSILAVINIMAS GERO AMATO
TURI MOKĖTI SKAITYTI IR
RASYTI ANGLISKAI
SCHRAFFT'S
KREIPKITĖS VISĄ DIENĄ
56 WEST 23RD ST., N. Y.

AMERICAN AIRLINES

REIKALAUJA
SANDELIO DARBININKIŲ
Dirbti LaGuardia Field
Kreipkitės
AMERICAN AIRLINES, INC.
103 E. 41st St., N. Y. City.
Tarpe 9 A.M. ir 5 P.M.
Šeštadieniai iki 12:30 P.M.

SEIMININKĖ
4 Suaugę. GERA ALGA. Privatinis kambarys
ir maudynė.
ESPLANADE 5-6254.

MERGINOS PATYRIMAS NEREIKALINGAS

LENGVAS ABELNAS DARBAS.
NUOLAT.
IDEALIOS SĄLYGOS.
GERA ALGA.
BROOKLYN MILLS, INC.,
70 FRONT ST., BROOKLYN, N. Y.
Arti Brooklyn Bridge; visais gatvėjais.

MERGINOS—MOTERYS

Savarin Restorantuose
Suteikiama daugelis puikiausių darbų tomų,
kurios turi patyrimo sekamuose amatoose:
ABELNAI VIRĖJOS —\$41 PRADZIAI
SMULKIŲ UŽSAKYMŲ
VIRĖJOS —\$38 PRADZIAI
VIRTUVĖS MOTERYS,
PATYRUSIOS —\$39
SANDWICH
DARYTOJOS —\$30 PRADZIAI
INDŲ MAZGOTOJOS —\$24.00 PRADZIAI
PUIKIAUSIOS DARBO SĄLYGOS
VAKACIJOS SU ALGA
Nemokamai Apraada ir Medikė Priedūra
Free Employment Dept.
254 W. 31st ST., ROOM 205,
N. Y. C.

MERGINOS—MOTERYS

Daliai, PILNAM LAIKUI
Naujiybės. Interesinga.
B. SHACKMAN & CO.
34TH ST. & MADISON AVE.

TAIPISTĖS

Patyrusios
HIGH SCHOOL BAIGUSIOS
Prie spaustuvės. Pastoviai. 30½ Valandų
Savaitė. Šeštadieniai nedirbama.
950 UNIVERSITY AVE.,
WEST BRONX, N. Y.

MERGINOS IR MOTERYS

Lengvas Fabrikos Darbas
Nuolat. 40 Valandų Savaitė
Laikas ir pusė už virš laikį.
PRADZIAI ALGA \$20
CHELSEA LABORATORY
141 FIFTH AVENUE (21st St.)

SALDAINIŲ PAKUOTOJOS

Patyrimas Nereikalingas
DAILIŲ VIRŠLAIKŲ
Idealios darbo sąlygos.
Nuolat. Puiki Progą.
DRURY LANE CHOCOLATES, Inc.
80 YORK ST., BROOKLYN.

PATAISYAM DARBININKĖS

Patyrusios ant aukštos klasės gowns.
Linksmos darbo sąlygos.
Nuolatinis darbas.
SADA SACKS
671 MADISON AVE., N. Y.

MOTERYS MOKINES

18 — 45
PRIE SUSTATYMŲ
PRIE BŪTINO KARINIO
DARBO
50 VALANDŲ SAVAITĖ
LAIKAS IR PUSĖ
VIRŠAUS 40 VALANDŲ
Lengvas, linksmas darbas.
Geros darbo sąlygos.
Reikalingas atliekamumo
pareiškimas.
JAEGER WATCH CO., INC.
304 EAST 45th ST.
N. Y. C.

MERGINOS—MOTERYS

Pilno Laiko Darbas
62c I VALANDĄ
Kreipkitės
J. GALLI & SONS
Ribbon Dyers
192 PUTNAM ST.,
PATERSON, N. J.
Prisilaikoma W.M.C. Taisyklių.

REIKIA MERGINŲ

Kepimo dirbtuvėje ir vyntynių dept. 77c I
VALANDĄ. Kreipkitės PURITY BAKERY,
1674 ATLANTIC AVE.
(arti Troy Ave.) BROOKLYN.

MERGINOS BE PATYRIMO

Lengvas Fabrikos Darbas.
PILNAM AR DALIAI LAIKO.
Pokarinė progą.
DU-TONE RIBBON
36-32 34TH ST., L. I. CITY

VALYTOJOS MOTERYS

VALYTI OFISUS
\$22 I SAVAITĖ
Sėkmadieniai Nedirbama. 6 P.M. iki 1 A.M.
KREIPKITĖS I ROOM 603
350 — 5TH AVE., 6 P. M.

MERGINOS & MOTERYS

DALIAI LAIKO & PILNAM
LAIKUI DARBAS.
Mes turime įvairių darbų savo fa-
brike merginoms virš 16. Is anks-
čiau patyrimas nereikalingas.
GEROS DARBO SĄLYGOS.
Kurios jaunesnės kaip 21 turi
atsižinti įrodymus savo amžiaus.
WHITMAN'S CHOCOLATES
415 RACE ST.
PHILADELPHIA, PA.

REIKIA DARBININKŲ

Wickwire Spencer Metallurgical Corp

PRIEDAS WICKWIRE SPENCER STEEL COMPANY
GERA PROGA — GEROS DARBO SĄLYGOS
NEBUS REKONVERSIJOS PROBLEMAS
KADA KARAS PASIBAIGS.

VYRAI
TOOL & DIE MAKERS
EKSPERTAI MASINISTAI
EKSPERTAI MECHANIKAI
DRATO TRAUKIKAI
GELEŽIES KALIKAI
MECHANIKAI
MOTERYS
DRATO TRAUKĖJOS
DRATŲ RAITYMUI
APDIRBEJOS
PATYRIMO
NEREIKALAUJAMA

PRISILAIKOMA W.M.C. TAIŠYKLIŲ
Wickwire Spencer Metallurgical Corp.
260 SHERMAN AVENUE
NEWARK, NEW JERSEY

AUDIMUI IR VINIOJIMUI

(Vyrų ir Moterys)
APSIGYNYMO DARBAS
Kreipkitės
**MEADOW WEAVING
CO., INC.**
WALDWICK, N. J.
Kurie neturės paliuovavimo pareiškimo,
nebus priimami.

PAŠTUI RASTININKAI

OFISUI PASIUNTINIAI
IR ISNESIOJIMO
DARBAS
Patyrimas Nereikalingas
Progą Pakildimams.
PRADZIAI \$90 I MĖNESI
Laikas ir pusė už virš laikį.
WORTH 2-5500

OPERATORIAI
Vyrų ir Moterys
Prie Armišios Ortaivų Uniformų.
Gera alga; nuolatinis darbas.
BEN GREENHOLTZ,
476 Knickerbocker Ave., Brooklyn.

VYRŲ ir MOTERŲ REIKIA

(Amžiaus 16 iki 50)
Būtinias Karo Darbas
PILNAM LAIKUI
DALIAI LAIKO
Gera Alga. Virš laikiai.
Nuolatinis Darbas
Pokarinės Progą
Whitlock Cordage Co.
Ft. of Lafayette St.
JERSEY CITY, N. J.
Reikalingas atliekamumo paliūdjimas

PIRKITE KARO BONUS!

MALE and FEMALE VYRAI ir MOTERYS

VIESBUČIŲ DARBININKAI
VYRAI & MOTERYS—NERA AMŽIAUS
APRIBAVIMO.
GERA ALGA—VISIEMS DEPARTMENTAMS
NUOLATINIAI DARBAI
PATYRIMAS NEREIKALINGAS
NEMOKAMAI AGENTŲRA
VIESBUČIAM MEALPIN. NEW WESTON.
SHELTON, WELLINGTON IR KITI.
KNOTT HOTELS
NEMOKAMAI APRIPINIMAS DARBU
234 7TH AVE., TARPE 23RD & 24TH STS.
ADARA 8:30 A.M. IKI 5:30 P.M.
Is būtinų darbų reikia paliuovavimo.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

NUSTATYMU VYRAI
PUNCH PRESAMS
PIRMIEMS & ANTRIEMS
SIFTAMS.
PIRMAS SIFTAS OPERUOJA
8 A. M. IKI 4:30 P. M.
ANTRAS SIFTAS OPERUOJA
4:30 P. M. IKI 12:30 A. M.

JOHN J. NESBITT, INC.
STATE ROAD & RHAWN STREET,
HOLMESBURG, PHILADELPHIA,
PA.

CARPENTERS MECHANIKAI

Stogų ir kraštų darbai
GEROS ALGOS.
NUOLATINIS DARBAS PATERSON SRITYJ
Skambinkite STORM PROOF
ROOFING CO.
Route 4, PATERSON, N. J.
HACKENSACK 9-0979
Prisilaikoma W.M.C. Taisyklių

SANDELIO VYRAI AR BERNIUKAI
PRIEMIMO RASTININKAI
INDU MAZGOTOJAI—APVALYTOJAI
APVILKĖJAI IR MOKINIAI
STERN BROS.
42nd St., & 6th Ave., N. Y. City.
Personnel Office, 3th Floor
(43rd Street įėjimas)

New Yorko ir Apie Linkės Žinios

Karo Fondo Mitingas Nukeltas

Visų LDS ir LLD kuopų valdybų ir narių susirinkimas apsvastyms Nacionalio Karo Fondo vajeus įvyks šio antradienio vakaro 8 val. Laisvės salėj. Prašome visus dalyvauti. Sekr.

Pasveikinom Laukiančią Naujo LDS Nario

Rugsėjo 13, Adelė Pakalniškienė, vardu LDS Brooklyn Sorority, surengė surpizo "Baby Shower" savo svainei Frances Pakalniškienėi. Nepaisant nemažo lietaus, susirinko gražus būrys jos draugų, kurios sunesė dovanėlių laukiamajam.

Adelės buvo suruošta įvairių užkandžių ir gėrimų, į kurių papuošimą negalėjome atsižūrėti — stalias buvo taip puikiai surėdytas.

LDS Sorority merginos ir moterys atliko savo susirinkimą, kuris ir paprastai įvyksta tą vakarą. Nutarė surengti vakarėlį spalio mėnesį, kad sukelti finansų pasiuntimui dovanėlių kariams. Paskui, vakaro šeiminkė Adelė Pakalniškienė pakvietė viešniais į kitą kambarį prie užkandžių. Buvo priuosta lėlės lovė su lėle, o prie jos priristi kaspiniai prie dovanų. Ateinant Francei į kambarį visos sudainavo "surprise" ir jai ištikrųjų buvo gražus surprizas.

M. S.

Štai Kaip Stovi Lietuvos Šelpimo Reikalai

Pasibaigė Darbymetė—Prasidėjo Darbymetė

—Visi jau žino, kad šeštasis siuntinys dovanų Lietuvos žmoniems jau išvežtas. Ir visi žino, kad paskelbtas ruošimas 7-to siuntinio, kuris turės išeiti apie vidurį lapkričio (November). Bet ne visi žino, jog jau dabar reikia didelio būrio darbininkų sunkaus darbo, kad spėtu su ateinančiais drabužiais. O tai dar tik pradžia.

Tiesa, gerokas pusvežimis drabužių likosi net nuo šešto siuntinio, kadangi paskutinėmis dienomis atėję netaisyti drabužiai ne visi spėta sutaisyti.

Paskiausias iš kitur pundas drabužių pateko į 6-tą siuntinį A. Navikauskų atsiųstas iš New Haven. Jį atvežė iš ekspreso ar pašto paskutiniam trokui jau išvažiuojant, bet buvo galima išsiųsti dėl to, kad viskas punde buvo mieliau gražu ir švaru.

Paskiausias brooklyniečių patekęs į 6-tą siuntinį drabužių buvo jaunuolės Helen Zablickas numegstas sveteris.

Pirmomis pora dienų po išsiuntimo vėl prisirinko labai daug drabužių ir jau dirbusieji šią savaitę darbininkai nespėjo visko išbaigti.

Dirbo Užbaigimui 6-to Siuntinio

Neskaitant dirbusių drabužių išsiuntimo dieną, kurie jau buvo minėti trečiadienio Laisvė, (laikotarpiu rugpjūčio 31, baigiant rugsėjo 8-ta) dirbo šie:

Antanas Bimba, Irena Levaniene, L. Gavrilovičius po 6 vakarus.

Geo. Waresonas, Elzbieta Kasmocienė po 5 vakarus.

Vincas Čepulis, Kazys Balčiūnas, Anna Višniauskienė, Antanas Mureika po 4 vak.

Lietuvos Žmonių Paramai Konferencija

Organizacijoms ir jų išrinktiems delegatams svarbu išsakyti, kad Lietuvai Pagelbos Teikimo konferencija jau tik už savaitės. Ji įvyks rugsėjo 24-tą, Lietuvių Am. Piliaciu Klubo salėj, 280 Union Ave., Brooklyne.

pasivus 4 žaketukas, 1 sijauną, 3 sukneles ir 2 apatines sukneles.

Atnešė-Atvežė Dovanų Alekas Giedra, nuo White Plains lietuvių atvežė 2-ą mašiną prisikroves drabužių ir \$14 naujims drabužiams.

Alice Sidlauskaitė — daug siuvamų siūlių, adatų ir \$5 sukoms pirkti.

A. Dagis — drabužių ir batų.

E. Paškauskienė — drabužių ir cukraus.

Alice Urbaitis — drabužių ir \$1.

J. Matulis — drabužių ir \$1.

Drabužiais: Raškevičienė iš C. Brooklyn.

S. Petkienė (naują suknelę).

Macelevičius. J. Augutienė. Nina Caligav iš N. Y. Ruth Furst.

J. ir M. Sprainiai. Elias Gordon iš N. Y. Mrs. Shimkonis, Mary Wilson. Ona Čepulienė. S. Sasna (naujų).

Misevičienė. M. Kulikienė ir J. Weiss (nuo So. Brooklyn komunistų klubo ir nuo atskirų asmenų).

Drabužių rinkimas dabar turės pasmarkėti ir taisytojų daug padidėti. Tad visi, kurie tik mokate laikyti adatą rankoje, ateiškite pažūrėti, ar ir jūs negalėtumėte kuomi nors prisidėti prie 7-jo siuntinio sudarymo milžiniško. Surinkime tiek drabužių, kad nesilikytų Lietuvoje nei vieno neapdirto, neapdovanoto. Lai kiekvienas šiame reikale bus gavęs nors vieną drabužių nuo savo brolių-seserų Amerikoje.

Kiek ji pasiuva, maždaug galima spręsti iš to, kad per vieną savaitę krautuvės knygoj įrašyta, jog jina atnešė

Nuo momento, kai lietu susitiko, tai buvo žmogžudystė! Naujoji šauni drama— "Double Indemnity" Zvaigždėjuoja FRED BARBARA Mac MURRAY STANWYCK EDWARD G. ROBINSON NEDOROS MELLES ISTORIJA! IR DABR DIDELI VAINIMAI * SCENOJE * THE ANDREWS SISTERS Pulkiausias Trio šalyje EXTRA: MITCHELL AYRES ir jo CBS Orkestras

PARAMOUNT BROADWAY IR 43rd ST.

REIKALAVIMAI Reikalinga vedusi pora gyventi prie vieno žmogaus keturiuose kambariuose. Pageidaujama, kad moteriškė galėtų prižiūrėti šildomajį pečių dienos laike. Vakaraus ir rytais pats pečių apžiūri. Kambariai apšildomi ir su maudynėmis. Dėl sąlygų pasitarsime asmeniškai. Kostant Sabaleski, 54-44 — 82nd St., Elmhurst, L. I., N. Y. Kreipkitės darbo dienom nuo 6 iki 8 val. Sekmadienis nuo ryto iki 3 val. diena. Šeštadienis nuo ryto iki 1-mos po pietų. (219)

REIKALAVIMAI Didingiausias pasaulyje judamasis paveikslas per 50 metų! DARRYL F. ZANUCK'S "WILSON" TECHNININEMIS SPALVOMIS 12,000 Vaidinimų—300 Vaidy—57 Sujaudinančios Melodijos! IR DABR SAUNOS VAINIMAI SCENOJE DABAR RODOMA — NUOLATINIAI VAINIMAI ROXY 7th Ave. ir 50th St. DURY'S ATDAROS NUO 9 A.M.

PIRMOJI JUDŽIŲ DRAMA LĒKTUVLAIVIO MŪŠYJE! —NAIKINTI JAPONUS! Matyk sujaudinančius veiksmus tos jūros rykštės ir didvyriškus lakūnus, pasikirtus keisčiausiai kelienei, kuri lytavo bet kada darė, ir sunkiausiai parengti, kokią bet kada koviniai driso atlikti mūšiuose prieš Japonus... tai griežtos kautinės Pacifico Vandensyno!

"Wing and a Prayer" — LĒKTUVLAIVIO X ISTORIJA SU DON AMECHE WILLIAM EYTHE SIR CEDRIC HARDWICKE ir kitais pulkais aktoriais Vienas iš Galingiausių Sujaudinančių Vaidinimų! Toks Didis, kad Jis Turi Būti Rodomas 2-se Teatruose tuo pačiu laiku—

GLOBE BROADWAY IR 45 STREET

GOTHAM BROADWAY IR 47 STREET

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

VYRAI VYRAI STAI JUMS PROGA DIRBTI

Nacionaliam Išdirbėjui, Kuris dabar smarkiai dirba Karinius Darbus dabar ir kuris taipgi bus užfintas ir Pokariniam laikotarpije.

SUMANUMO NEREIKALINGA PRADŽIAI I-MA SAVAITE 46.90

PAKELIAMA I 2 SAV. iki \$50.40 10 VALANDŲ I DIENĄ

6 Dienų Savaitės Apsaugos Darbo Sąlygos Kreipkitės ar Rašykite į

THE FLINTKOTE CO. Paterson Ave. prie Oak St., East Rutherford, N. J. Prisiūskite W.M.C. Taisyklų (219)

VYRAI REIKALINGI BŪTINIAI KARINIAMI DARBU DABAR SU NUOLATINIO DARBO UZTIKRINIMU PO KARO

DIENINIAI IR NAKTINIAI SIFTAI DALIAI LAIKO

PATYRIMAS NEREIKALINGAS Kreipkitės

United Cork Companies Gale Central Ave. So. Kearny, N. J. Telefonas: MARKET 2-1600 (223)

AMERICAN AIRLINES REIKALIAUJA SANDELIU RASTININKŲ Dirbti LaGuardia Field Kreipkitės

AMERICAN AIRLINES, INC. 103 E. 41st St., N.Y. City. Tarp 9 A.M. ir 5 P.M. Šeštadienis iki 12:30 P.M. (219)

APVALYTOJAI NAKTINIS DARBAS \$3.73 I SAVAITE 6 P. M. IKI 2 A. M. SEKMADIENIASI NEDIRBAMA

KREIPKITES 6 P. M. ROOM 503, 350 — 5TH AVE. (221)

Vėsula Be Gaileščio Trankė New Yorką

Po ilgų karščių ir sausras, pagaliau susilaukėm trijų dienų lietaus. Iš karto kožna žolė ir medžio lapas nusisypsojo džiaugsmu. Į trečią dieną, žemė pažlugus, o dar vis smarkiems lietusm plaujant, daug augalų pradėjo protestuoti už permirkimą ir nuplovimą šakny. Atrodė, kad protestas išklaustas. Ketvirtadienį sekė tykus, šiltas oras su protarpiais pasirodančia saule. Bet tai buvus tyla prieš audrą.

Prievakariais radijas perspėjo, kad audra ateina. Apie 6-tą val. vakaro pirmutinė vėsula pasiekė miestą. Sakoma, mums tekus tik uodegėlė (tip) tos audros, bet ji trankėsi daug. Apie 7 val. zujo per miestą po 75 mylias per valandą. O vėliau pasiekus protarpiais ir iki 90-100 mylių. Namai braškėjo, svyravo, o tūli ir apgraiuta. Kaminai virto, langai lūžo, bačkos ritosi gatvėmis.

Mažiausia 14 žmonių mieste ir artimose apylinkėse neteko gyvasčių. Iš tų 12 tapo užmušti elektros, du prigėrė. Tarpe užmuštų elektros yra Anton Koppus, 1540 Gates Ave., Brooklyne. Jis nupulė ant elektrų paduodančios rėlės BMT Forest Ave. stotyje.

Mieste išlaužyta, irauta tūkstančiai medžių.

CHARLES UP-TO-DATE BARBER SHOP K. DEGUTIS, Savininkas Prieinamos Kainos 306 Union Avenue Tarp Ten Eylek ir Maujer Sts. BROOKLYN, N. Y. GERAI PATYRĖ BARBERIAI

DANTŲ GYDYTOJAS DR. A. PETRIKA 221 So. 4th Street BROOKLYN, N. Y. Tel. EVergreen 7-6868

VALANDOS: 9—12 ryte 1—8 vakare Penktadienis uždaryta.

HELP WANTED—MALE REIKALINGI VYRAI

APVALYTOJAI Dienom ir Naktim

40 VALANDŲ SAVAITE NUOLATINIS DARBAS

Kreipkitės į PERSONNEL OFISA 12-tos Lubos

John Wanamaker 9TH ST. & BROADWAY NEW YORK CITY (221)

REIKIA AUTOMOBILIŲ MECHANIKŲ Naujas Dodge-Plymouth dyteris gali suteikti patyrumais mechanikams darbo užtikrinimo progą dabar ir po karui. Mes turime turime išmintingą propoziciją vyrui, kuris galėtų pasirodyti tinkamu kaip service manager. COLLEARY MOTORS, INC. 402-408 Broadway, Passaic, N. J. Kampas Van Houten & Broadway. (218)

APVALYTOJAI IR PAPERSTI DARBININKAI NAKTIMIS AR DIENOMIS DARBAS GEROS ALGOS! NUOLATINIS DARBAS!

LAIKAS IR PUSĖ UŽ VIRSLAIKIUS! GENERAL BRONZE CORPORATION 34-19 TENTH ST., LONG ISLAND CITY.

IRT—BMT, 6TH AVE. & 8TH AVE. SUBVES IKI QUEENS PLAZA STOTTIES. PRIE BRIDGE PLAZA, IMKITE VAN ALST AVE. BUSĄ IKI 38TH AVE. (218)

ISSIUNTEJAI Zemiau 18, Virsaus 45, \$25.75

5 DIENOS — 35 VAL. SAVAITE BOOK-OF-THE-MONTH CLUB ROOM 1102, 385 MADISON AVE. (219)

PIRMUTINIS ir GERIAUSIAS BROOKLYNE LIETUVISKAS KABARETAS

STANLEY MISIUNAS SAVININKAS GERIAUSI GERIMAI IR NAMIE GAMINTI UZKANDŽIAI DAUG STALŲ KOMPANIOM

Iš kitur atvykusius svečius visumet širdingai pavaišiname. Plačiai žinomas bartenderys Vincentas Žvirblys ekstra gerai patarnauja. Todėl prašome visus dažnai ateiti į mūsų

PARAMOUNT CABARET 473 GRAND ST. BROOKLYN, N. Y. Prie R.K.O. Republic Teatro Tel. EVergreen 4-6864

Just received! BULOVA WATCHES

DOLLY MADISON 21 Jewels \$49.50

MISSISSIPPI 17 Jewels \$37.50

PRESIDENT 21 Jewels \$49.50

TAIPGI PUKUS PASIRINKIMAS DOVANŲ: Dirmavonėm * Motinos Dienai * Mokyklos Baigimo * Tėvo Dienai * Jaunajai ir Jauniesiems Dovanos

ROBERT LIPTON, Jeweler 701 GRAND ST., BROOKLYN 11, N. Y. Telephone 5Tagg 2-2178 ATDARA VAKARAS.

THE THEATRE GUILD perstato (bendrai su Jack H. Skirball) **JACOBOWSKI and the COLONEL** FRANZ WERFEL—S. N. BEHRMAN Komedijs Paruošė ELIA KAZAN Louis Calhern * Annabella * Oscar Karlovics * J. Edward Bromberg

MARTIN BECK THEATRE—45th ST. West of 8th Ave. Vkr. \$3.30 iki \$1.10. POPIET KTVR. ir SEST. \$2.75 iki \$1.10.

WARNER BROS. perstato **CARY GRANT** šaunioji komedija apie pasauliškai smagus vienos Brooklyn Simos prietikus

"ARSENIC and OLD LACE" BY RAYMOND MASSEY, JACK CARSON, PETER LORRE, PRISCILLA LANE, EDWARD EVERETT HORTON, JAMES GLASSON, JOSEPHINE HULL * ASMENISKAI SCENOS VAIDINIME Zvaigždėjuoja CHARLIE BARNETT ir JO ORK., DAINININKAI KOMISKAS DUETAS *

STRAND BROADWAY ir 47th ST.

RADIO CITY MUSIC HALL TEATRINE TAUTOS VIETA ★ ROCKEFELLER CENTER

Visų puikiausia romantiška komedija... originalė, smagianti, viskas juokais, ir juokai visiems. Šauniai vaidina dvi mėgiamosios Zvaigždės ir puiki grupė kitų...

GARY COOPER ★ TERESA WRIGHT

CASANOVA BROWN FRANK MORGAŅ ★ ANITA LOUISE

SCENOJE: "AUTUMN ALBUM," Russell Markert kūrinys... Rockettes, Baletu Grupė, Choro Ansamblis, Simfonijos Orkestras, dir. Erno Rapee.

ANTRA DIDŽIOJI SAVAITE! ARTKINO PERSTATO! SOVIETINIS KARO JUDIS IS DIDVYRISKOS RUSŲ TAUTOS ISTORIJS

"1812"

Matyk, kaip Feldmaršalas Kutuzovas pavertė niekais Napoleono pasimojimus. Matyk Maskvos gaisrus, supurčiusius pasaulį. Matyk žmonių karą dėl pasiūlosavimo ir galutinai, pragaištingą Francūzų armijos traukimą iš Maskvos.

A. DYKKI (KUTUZOV) N. OCHLOPKOV (GEN. BARCLAY) S. ZAKARIADZE (GEN. BAGRATION) S. MEZINSKI (NAPOLEONAS)

Angliški įrašai ir apakymas—Sergejus Kurnakovo EXTRA: "MOSCOW CIRCUS" ir Muzikalės Melodijos iš "Kazokai prie Dunajaus"

Nuolat nuo 9 A. M. — Vėlai Rodoma Kas Šeštadienį. 7th Ave. tarp 41-42 Sts. WL-7-9686 (oras atvėdinatas)

STANLEY THEATRE